

304455

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 14 వ తేది బుధవారము

No. 12

సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర చైత్ర మాసము బహుళ అమావాస్య 3౦

సంచిక ౧౨

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క ఆరవ సంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది ఆసాదించుచు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే న్రాయబడిన నిర్బంధ నైపుణ్య, ప్రాసాదీపతి, జేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యేక కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, సాకాబలము, విమానబల ము వాటిపటములు; 5 దుర్గముల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానా రాజ్యముల సైన్యము ల ఛిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల సాకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ ములను చెల్లుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వ ముగ నుండగలదు. పెద్దయోగ్యతయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తికేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేనాథ రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	మెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడముగోరునా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మాయొక్క-జగమెరిగినమందులు

మావలెకిరుడై జిస్టిచ్చగినరో.

ఫాస్టేట్సు:—మొదడునకును నరములకును బలము గలిగించు మంచిమందు. ధాతుపుష్టినిచ్చి బలపరచును. మెల రు. 2-0-0

పేకింగు పోస్టేజి ప్రశ్నేకము.

మాయొక్క-హాయిరుడై.

కొన్ని నిముషములలో తెల్లని వెంట్రుకలను నల్లని నలుపుగా మార్చి ముసలివానిని యువకునిగా జేయును. మార్కెటులో దొరుక గల వాటిలో ప్రత్యేక ప్రయోగము. మెల రు. 1-0-0.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

కమిషన్ డ్రగ్గిస్టు & ఆప్టిషియన్.
328 తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved Ground Nut
Decorticator or opener.
వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

వేరుశనగకాయలను పగులగొట్టి లోకలిపవచ్చును నలగకుండ తీయటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది.

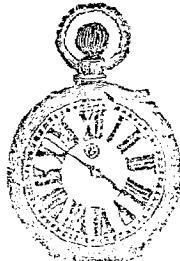
గుంతకల్లు, గుత్తి, కడక, ఆదోని, హిందూ పురము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగూట్ల, కదిరి, కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు ఉపయోగముగ నున్నవి.

చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చౌక. సదిత ధరలపట్టిక కోరికవారికి పంపబడును.

బై డె అందు నన్ను,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

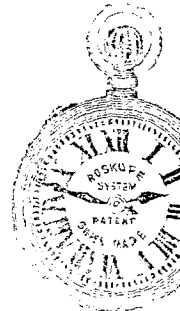
రాక్షసనామసంవత్సరబహుళమతి.

యీశ్వరకు నేర్చువశాల కమ్ముచుండిన యీశ్వరగీతయారమును యీ సంవత్సర బహుళమతికి ఈమాసాంతములోన గొను వారికి రు. 1-12-0 అను నిచ్చెదము త్వర గడుగు వి. పి. ఖర్చులు జేరు.

రాక్షకోప లీనరు

జ్యోతిష్ గణితగూఢము

గ్యాగెంటు 5 సం॥ లు ఇవ్వ బడును. గొలుసుతో ధర 2-4-0. ఇది మొదలుపని కుపయోగమైనది. రెండు ప్రక్కలను అడ్డుముగలదు. చక్రముల ప్రతిరక్షణలకు రెండులు చెక్కుయొందును. జేయేల ఈలాటి గడియారము ఇంక కమ్ముకధరకు దొరకని. దీనికి సమముగనవి ఇతర కటితము.

జి. యం. పూర్తి అందు కంపెనీ,

44 సంబులయ్యరపేటి, మద్రాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని పాఠశాల గలుగు లెవరియైన నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపయ్యవేయవో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు కి పేరులను యీ మంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా గుహితశాలలో, యూరోపియన్ దొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిదక్షుడనీ లై సెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. ఏప్రిల్ నెల మొదటి 15 తేదీలోగా దరఖాస్తులపంపుతూ 10 రూపాయలు ఆద్యాప్త పంపువారికి మాత్రము ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈకింద నడపారించువారికి ప్రాసికోకదు

గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండ పురాణము.

[ప ద్మ కా క్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెల్లు పుట్టినది! ఏయేమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము తప్పడెట్లు మార్పునొండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాడె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. పరశురామచరిత్రము, కుశరవక్తవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ స్థితిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచితభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి రంగు క్యాల్లిగో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు మెల 4-0-0 అమ్య తమప్రతి 5-0-0 కమ్ములు వేతే. కలయువారి చిరుహామక న్రాయచ్చును.

(4-12-14) జనిమంచి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, ముద్రినిపర నైస్కూలు, కవి.

కిచినరుప్రభువు

I
“మహాశయలారా! నేను దొంగుడనుగాని. రాజ్య తంత్రజ్ఞుడను కాను” అని ప్రభువుల సభయందు యుద్ధవ్యవహార కార్యదర్శిగను కిచినరు ప్రభువు తనయుపన్యాసమున నుడివెను. ఈవాక్యమును బట్టియే నేను ఆంగ్లరాజ్యము యొక్క రక్షణభారము నంతయు వహించిన దౌర్భాగ్యుడని వినియెనును ఈ దాతృకులను తెలియకలవు. చిన్నవాటి లక్షణములనుబట్టి యాయన యింత మహాన్నత పదవికి వచ్చునని యెవరును అను కొనియుండలేదు. సిగ్గు విశేషము. పనిమంది యెదుటకు వచ్చుట అయినను. ఎట్లో డిజివిచ్చి పాఠశాలలో ప్రవేశించివాడుగాని అచ్చట ప్రవేశియేమియు చెందలేదు” అని యాయన పిఠండ్రి కుమారుడు చెప్పి చున్నాడు. “ఎవరు నెమ్మది గలవాడు. పాఠములు వాగున వల్లించుచుండెడివాడు. కాని శరీరవ్యాయములందు వెనుకబడి యుండెను” అని యింకొకరు వాక్రమముచెప్పారు. 1871 సం వత్సరమున కిచినరు గారు రాయల్ ఇంజనీరుల పటాలమున జేరనపుడు ఆ కుమారు ఇరువది సంవత్సరములకంటె నెక్కువ వయసు లేదు. తరువాత మాడు సంవత్సరములకు సేలన్ద్రులను పడమటి భాగమున సర్వేచేయుటకు నియమింప బడినకాళిలో ప్రవేశించెను. కాని కిచినరు గారికి తగినయినకాళము 1882 సం॥ న ఎలివిజ్ ఉద్భవ గారు ఈజిప్టునకును సమకూర్చు సమయమున గాని వచ్చియుండలేదు. కిచినరు గారి పటాలము సంవత్సర మేజరుగా నియమింపబడి, 1884 సంవత్సరమున నైజామాది దండయాత్రలో చాలా భాగమునునుగవనిచేసెను. ఈయాత్రయొక్క ప్రభావతీ చాలాతరము ఈజిప్టు వ్యవహారముల సుదృఢమున చేయగలిగిన దనుటలో అతిశయోక్తి యేమియులేదు ఇచ్చటనే జయమిక్కి యాయనకు వచ్చి, జయము తరువాత జయమును ప్రకాశించెను. 1896-97 సం॥ మొదటిగోలను పట్టుకొని సంవత్సర కె. సి వి. విరుదమును, 1898 సంవత్సరమున కల్లిఫా యధికారమును విచ్చేరముగావించియుండనకై జేరక పదవియు, 4,50,000 రూపాయల సజరానానాచి ప్రభుత్వమువారు తమ యామోదమును కల్పించిరి. ఈజిప్టునందేమునగావించినకార్యము లలో నెల్ల 1898 సం॥ న అమెరికాను దగ్గరదర్శియగు నోడించుట ముఖ్యమైనదిగ గావించిన యున్నది. ఈదండయాత్రయందే కిచినరు ప్రభువు యొక్క సామర్థ్యమంతయు లోకమునకు కల్పింపబడినది. పిమ్మట, దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధము ప్రారంభమై 1900 సంవత్సరమున రాబర్టు ప్రభువు ఇంగ్లాండునకు తిరిగి వచ్చినపుడు కిచినరు ప్రభువు సర్వసేవాది పత్తయనకు నియమింపబడి యతనికి పాత్రమునకును అఖండయుద్ధ తంత్రమునకును బ్రసిద్ధి గాంచెను ఇచ్చట నీయవారము గాంచిన జయమునకై వారతనమువారు వైకత్తు టను గొప్ప హోదా వాసగుటయే గాక పార్లమెంటువారు కృతజ్ఞతా పూర్వక మగు నొకతీర్మానము గావించి 7,50,000 రూపములను కానుకగా నియమింపజేయించిరి. అంతర విమోచనము 1902 సం॥ లో భారతీయ సేవల కధిపతిగ నియమింప బడుటయు, సామ్రాజ్యవాసనసభలో సేనాసంబంధమైన సభ్యుని నేర్పట ము విషయమున కష్టము ప్రభువునకును ఈయనకును వివాదము ప్రారంభమై తుదకు వైసరాయిగారు రాజీయిచ్చి వెనగి పోవుచును, చదువరులకు దెలిసియే యుండును. ఇక్కడి యుద్ధోగకాలము పూర్తియైన తరువాత కిచినరు ప్రభువు వహించినయుద్ధోగములలో ఈజిప్టుదేశపు కాకసలు జనరలు, బ్రిటిష్ ఏజంటు పని బహుముఖమైనది. కిచినరు ప్రభువు నిరంతర పద్ధతుల కలవాటు వడినవాడైనను, ఈజిప్టు దేశీయుల యభివృద్ధికై నిరంతరకృషి గావించి వారి యనురాగమును బడసినాడు. చక్కని వాటలు వేయించియు, పాఠశాలలు స్థాపించియు, క్యవసాయమును ప్రోత్సహపఱచియు, దేశమున సంతృప్తిని నెలకొల్పినాడు. ఇట్లుండగా విరోధాభిందమున మహాయుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఈతరుణమున. రాజ్యసంరక్షణ భాగమును వహింపబడినయోధు డీతడే యని యెంచి, లిబరలు కాళివారు యుద్ధవ్యవహారముల మంత్రి పీఠము నిర్దేశింపజేసిరి.

II

కిచినరుప్రభు చెప్పెడును తొందరగలేదుట యల వాటు. అటుగంటలు కొట్టకముందే తేది ఒకగంటపేపు గుట్టు ముగిసినో శేకున్న కాలినడకనో పికారు చేసి వచ్చెదరు. ఇంతకు మించిన శరీరవ్యాయము మేమియు లేదు. ఏడున్నర యగువప్పటికి ప్రాతఃకాలఫలాహారము వచ్చును. నేయించిన

చేముక్కలు, పండ్లు, రెండు గొట్టెముక్కలు, మిగడ, ఒక గిన్నెడు కాఫీ తప్పనేలేదుయు పుచ్చుకొనరు. ఈవహాములు మార్చును కూడ మార్చును. ఫలాహారమునకు తోడనే తమ సొంత జాబులను చూచికొని, ప్రియవేటు నెక్కిరికి చెప్పి కలసినదేమైన నున్నయెడల శిష్టి యుద్ధవ్యవహారముల కార్య స్థానమునకు బోయెదరు. అక్కడ చేరునప్పటికి 9 గంటల గును. తిరిగి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు కచ్చేరి యందే ఫలా హారము చేయుదురు. ఇది మిక్కిలి సామాన్యమైనది. రెండు మాడు గొట్టెముక్కలు, మాంసము పొడిగిన దోసకాయ ముక్కలు, ఒక గిన్నె కాఫీ యుండును. పనిపొచ్చుగ నుండు సమయములందు మధ్యాహ్నపు ఫలాహారమునకు క్యవధి యుం డదు. కదలకుండగ 9 గంటలనుండి సాయంకాలము 9 గంటల వఱకు పనిచేసినపుడు తన్నియొకలవు. తీరికయైనచో 9 గంటలుపేపు పిదప నొక యగంటపేపు విశ్రాంతిగొనుట యలవాటు. ఆసమయమున ఒకగిన్నెడు తేనీళ్లు, కొద్దిగ లిసోక్రేటులు పుచ్చుకొనెదరు. ఇట్టి వేళలం దప్పడ పుడు మంత్రి వర్గమునకు సంబంధించిన వాగో లేకున్న యుద్ధవ్యవహారముల కార్యస్థానమునకు సంబంధించిన యుద్ధోగియో, యతిభంగ వచ్చుచుండెదరు. అప్పుడు యుద్ధ వ్యవహారము లేవియు చర్చింపబడవు. ఏదోకులాసాగా మాట లాడుకొనెదరు. పనిపాట లేవియులేనియెడల రాత్రిభోజనము తమక్లబ్బునందు 8 గంటలకు చేరుదురు. ఈభోజనము క్లబ్బు లోనే చేయవలయునను నియమములేదు. తొందరపను లుండు నపుడు తమఅఫీసులోనే రాత్రి 9 గంటలవఱకు లేకున్న అర్థ రాత్రిమునో చేయవలసినవచ్చును. ఇట్టివి దినచర్య. ఇక మీ చేయవలసిన పనిపాటల భారముగూర్చి చెప్పవలసిన పని లేదు. రాజుగారితో సభాసభ్యులు, మంత్రివర్గపు సభల కును, ప్రభువులసభలకును సోపాన, సేనల ను, మిలిటరీ స్థలములను దర్శించుట. ఇవి తమకచ్చేరివ్యవహారములు గాక సాధారణముగా చేయవలసినవచ్చుచుండువనుట. ఎంతపని యున్నను వినుగలేదు. ఆశ్చర్యమునది యెరుగరు. లేనిపోని ఆడంబరముల కలవాటులేదు. వీరు తరుమ తమ యాఫీసు లోనే నిర్దించుచుండెదరు.

III

కిచినరుప్రభువుగూర్చి అనేక చిత్రకథలు గలవు. ఈయన చాలకఠినుడనియు, దయాదాక్షిణ్యములు లేనివాడని యా, చాలమందిచెప్పుదురు. కాని, యిదినిజముకాను. సరిగా పనిచేయువానియెడ నీయన యావిధముగా ఎప్పుడు ప్రసర్తించి యుండలేదు. వెనుక దక్షిణాఫ్రికాలోని బోయర యుద్ధమున నొకకాలముకిచినరుప్రభువునకియ్యబడవలసియుండెను. దీని కంత యెదురముపోయినగాని వలనపడదు. అజాబును గొనివచ్చిన వైవిధ్యని ఆయాసమున, శ్రమను కిచినరుప్రభువుచూచి, అక్కడ గూరుచుండియిట్లమున్నచో చుట్టను కాబ్బుకొనునని చెప్పిరి. కిచినరు ఏదే? నైకు డేదే? కాని పనిపాటలు నెక్కిరించుట యందు మాత్రము వీరి కేవిధమును సమానమును లేదు. మిలిటరీ నియమము నవలంబింతురు. యుద్ధ వ్యవహారముల కార్యస్థాన మునం దొకటెల్లిగ్రాఫ్ అఫీసు కలదు. యుద్ధము ప్రారంభ మైనపిదప పనిపాటలు పోచ్చి, టెల్లిగ్రాములు పంపుటకును, తీసికొనుటకును సిగ్గులర్లు అధికముగా కావలసియుండిరి. అంతట కిచినరు ప్రభువు ముప్పది మంది సిగ్గులర్లును అధికముగా పంపుటకై టెల్లిగ్రాఫ్ అఫీసువారిని కోరగా అట్లు పంపజాలనునని వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. దీనిపై కిచినరు ప్రభువు బహుచిత్రమైన పని చేసెను. “మిరిసిగ్గు లర్లును పంపుటకై శ్రమపడనక్కరలేదు వారిని తీసికొనివచ్చుటకై వా భటులను పంపెదనని తిరిగి యుత్తరము వ్రాసిరి. తరువాత నొకగంటకు కావలసిన మునుష్యులవచ్చిరి. ఈసంబంధ ముననే ఇంకొక చిత్రకథ తెలియవచ్చుచున్నది. నైకుల దుస్తులను తయారుచేయుపని నీమధ్యనొక పెద్దకం పెసికి కాంటా క్టుగా నిచ్చిరి. ఇది సకాలమున సిద్ధముకావలయున్న నిజ్య కాలమునకుమించి పనివారు పనిచేయ వలసియుండెను. నిజ్య కాలము దాటినతరువాత చేయుపనికి కూలియిచ్చిన యెడల చేయుటకు పనివాంతు? సమ్యుతించికిగాని, వీరందఱు చేయున్న కృషీరలుల సభాకార్యదర్శి పనికిరాదని యాకాం ట్రాక్టరును వెదరించెను. అట్లు పనిచేయించియెడల పని వాండ్లి నెల్ల మాన్పించెదనని చెప్పెను. అంతట నీతని కేమి యు దోచక వెంటనే వెల్లి సంకతి సందర్భము లన్ని యు కిచినరు ప్రభువునకు విన్నవించెను. కిచినరు ప్రభువారు కార్యదర్శిని రప్పించి ఈసంగతులు నిజమా అబద్ధమా అని యడిగిరి. “అవును ప్రభో! కాని అట్లు పనిచేయుట మానిబంధ నలకు వ్యత్యేకముగా నుండును” అని యాకార్యదర్శి ప్రత్యుత్త రమిచ్చెను.

కిచినరుప్రభువు:—అయితే సంకతులు నిజమేవా?
కార్యదర్శి:—నిజమే ప్రభోకా! అని యేమో చెప్పి బోవుచుండెను.

కిచినరుప్రభువు:—ఇదిగో, మీరీ పనివాండ్లిను మాన్పించియెడల దేశవ్యాపక కాసనము పృథ్వీకారము మీకు ఏమగున వ్యవములకిత విధింపబడును. ఇక మీరు నెలపుతీసికొన వచ్చును. నమస్కారము. అని పంపిజేసిరి.

ఇంకొకసారి నిజ్యయదినమునకు నొన్ని వస్తువులు సేనలకు గా వలసియుండెను. తొందరగా నింతవస్తువుల వ్యవధిలో నివి దొరకుట దుష్టభవనిరి. అయినను, కిచినరు ప్రభువు మాత్రము అచైతన్యపడి యుండలేదు. ఈయన వెంటనే ఒకకొడు పిలిపించి యాసరకులు సవలయిచేయుటకయి ఎన్నిగో జాలు పట్టుననియడుగగా అధమము పడునయిదుగోజాలయినను కావలయును, అని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఇదంతయు పనికిరాదు. ఎనిమిదిగోజాలవాటి కి సరకులు రావలయును. అని కిచినరు ప్రభువు గంభీరముగా నుడివెను. పాపముగ్రహ డేమి పలుకుటకు నోరాడక అట్లే చచ్చిపోయి ఎనిమిదిగోజాల లోగా సరకుల నన్నిటిని పంపెను.

IV

కిచినరు ప్రభువునకు దేనియందును సరవాలేదు. కాని పువులన్న మాత్రము ప్రాణముగా విడుచును. కేంటరుబరీ యొద్ద సాధము చుట్టు పెద్దతోట్ల కలదు ఇం దొక్కొక్కరకముల పువుల చెన్నువి. ఇకన్న యు పూచి శేత్రోత్సవము సల్పు చు నువాసనలు వెదజల్లుచుండును. ఎప్పుడో తీరికసమయ ములందీయన నతనినివాసమునకు బోయి ఆ పుష్పతరల తచ్చా యలందు ప్రార్థన బుచ్చుచుండును. సాధముయొక్కలోపలి భాగమునకు బోయిచూచితిమా. హిందూదేశము, ఈజిప్టుదేశ ములనుండి గొని వచ్చినఅమూల్యములగు తివాచీలు చర్మ ములు చీనా సామానులు మున్నగు ఎన్నియో చిత్రరవులతో తోటిల్లుచుండును. కానిపడక గదియందు నూత్రముయోధునికి నిత్యము కావలసిన వస్తువులకు మించియేమియు కనుపడదు. ఒకమడతమంచము ఉండును!

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్పెషల్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు.
మెకానికలు ఇంజనీరుల సెక్షన్.
ల్యూబ్రికేటింగు ఆయిలు [మెరుగు చమురులు,] గ్రీజు [కొవ్వ-చమురు] సప్లయిచేయుటకు కంట్రాక్టు.
మెరుగు చమురులు - కొవ్వ చమురులు మదరాసు కార్పొరేషన్ స్పెషలువర్క్స్ డిపార్టు మెంటువారికి 19 8 సంవత్సరము 31 మార్చి వరకు సప్లయిచేయుటకుగాను, పెట్టుకొనబడు టొండ్రు 1915 సంవత్సరం 21 ఏప్రిలు బుధవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటువారంగీకరింతురు
టెండరుదార్లు పేరు పొందిన వర్తకులయ్యుండవలెను. స్థితిగతులు సరిలేనట్టియు, అనుభవము లేనట్టియు వర్తకులు పెట్టుకొను టొండ్రు ఆలోచింపవడవు.
మదరాసు కార్పొరేషన్ కివిన్యా ఆఫీసరు వారికి మనవి వ్రాసికొని రు 2 లు చెల్లించిచో టెండరు, కంట్రాక్టు అచ్చుభారములు నిర్దేశించబడును. ఈధనము తిరిగి యివ్వబడనేరదు.
టెండరుదార్లు వైబేర్కోనబడిన వారివద్ద హామిగా రు 200 లు ధరావతు చెల్లించి వారం దుకుగా నొసంగియున్న రసీదును టొండ్రుతో జత పచ్చి పంపుకొనవచ్చెను.
నేసీయర్ వార్డు } జె. డబ్లియు. మెడలే
మదరాసు 9-4-19 5 } స్పెషలు ఇంజనీరు.

సర్వభారత హైందవమహాసభ.

కాశీబజారు మహారాజగారి ఉపన్యాసము.

ఈ సభ ఈ నెల 9 వ తేదీన కాశీబజారు సమావేశమైనది. మానసియులగు కాశీబజారు మహారాజు బహద్దరు మహేంద్రచంద్ర నందిగా కార్యక్రమపరిచి యిటుల సభన నిలిపిరి.

అగ్రులారా! సర్వభారత హైందవసభవారి ప్రాతానామాన శేడీసభ ఇచట సమావేశమైనది. మానసికతకును శాంతి సద్భావములనుగూర్చిన సందేశము తెలియజేయుటకు ఈ సభకు ప్రధానోద్దేశ్యము. ఏమన హిందూమతమున కట్టిబాధమునలేదు. దాని కతి మాత్రాభిలాష మేలేదు. ఇతరులను స్వమతమున చేర్చుకొనవలెనను నాశలేదు. తద్విషయక ప్రయత్నములేదు. తక్కిన గొప్పమతములను హిందూమతమునకును గల భేదమేమన అచరణమునందుగాని బోధనమునందుగాని హిందూమతము వివాదప్రదర్శము గాదు. ఈమతము పరమతసహాయము నపేక్షింపవలసిన యావశ్యకతలేదు. మన మతసంబంధులగు వారిసంఖ్య తగ్గినవరకుండ చేయుటకు తగిన సాధనమును మనము చూడవలెనుగాని వాచ్చిపోవకుండ చూడ నవసరము లేదు. నశించుటవలన గాని అన్యమతముల నవలంబించుటవలన గాని కలిగినకారతను పూర్తిచేయుటకు మన కవకాశము లేదు. మనదేశములోని ప్రజాభివృద్ధికి జనపదోద్ధ్వంసకమగునే వ్యాధియైన నిరీధముకలిగించినచో నాలోపమును పూర్తిచేయ తగిన నాతన హైందవులు మనకెచ్చుటకు చిక్కుదు.

కాన మనసంఘమున చెదరిచెదరి దూరదూరముగనున్న వారినందరిని గూడ మరింత చేరువకు తెచ్చుటకు మనము చేయు ప్రయత్నములు మరేయెంతయునకు గాని కంటికింజుటకు చేయబడు ప్రయత్నములు కానేరవు. మనమతముని యుత్సాహముతో మనము చెప్పుకొనవలసిన హిందూమతమునలే సర్వ లౌకికమును సంపూర్ణ సహనభావమునుగల మతము క్లుప్తముండు లేదని నేను మనఃపూర్వకముగను ధారాళముగను నుడువగలను. హిందూమతమున నతివిశ్మయములగు మతభావములును తత్వభావములును గూడ నిమిడియున్నవి. వేరువేరు సమ్యక్ములును వింతలగు వ్యతిరేక భావములునుగూడ దీనియందున్నవి. వాని యందు సామరస్యమును కలిగినవికూడ నున్నవి. వీనినన్నిటిని గ్రహించి ఏకీభావ మొనరించుట మహత్కార్యము. అట్టి మహత్కార్యనిర్వహణభారము నిచట సమావేశమైన మహానీయులు నహింప సమర్థులు.

మత విషయకములగు సాత్తులు.

దేశమందంతటను మతములును దేశములును వ్యాపించియున్నవి. వానికి విశేషముగు సాత్తుగలదు. ఈసాత్తులను పరిపాలించుటకు ప్రభుత్వాధికారుల యాజమాన్యము క్రింద ప్రత్యేక కృత్యంత్రసంఘముల నేర్పరుచుటకు చేయబడిన గూడనకు ప్రజలందరను కృతీకరులగునంది రనియు తత్సంబంధముగు కానము సామ్రాజ్యకానసభలో త్రోసివేయబడినదనియును గూడ నేనెరుగుదును. మత విషయములలో నితరులు బోధ్యము కలిగించుటకు నేను అంగీకరింపవలెనని యట్టి విషయములను చక్క బరుచుటకు సంఘములోని వారే మిక్కిలి శ్రద్ధవహించుట యావశ్యకము. మనాంతులు మున్నగు మతాధిపతులు పరిపాలనము మిక్కిలి విలువగల సాత్తు లున్నవి. వానిని ఉచితరీతిని పరిపాలించినచో మనమతమున కాధన మత్యంతోపకారికాలదు. సంస్కృత విద్యను విసర్జింపవలయుటకును మత వాద్యమును వ్యాపింప చేయుటకును యాచనయే వృత్తిగా జీవించునట్టి వారికి గాకయథార్థముగ నిరుపేదలగు వారిని పోషించుటకును ఉపయోగకరములగు వెక్కికార్యములు చేయుటకునుగూడ నాధన మనకూలంప గలదు. ఈ దేవాలయములందును మతములందును అమూల్యములగు ప్రాచీన సంస్కృతిభిత్త గ్రంథము లెన్నయో గలవు. ఒక్కతంబా పూరిలోనే అట్టి గ్రంథములు 62 వేలకలవని తెలియుచున్నది. మన దేశములు విద్యాప్రాసములు గనుండి యథార్థ సేవచేసిన కాల మొకప్పుడుండియుండెను. కాని ప్రస్తుతకాలమున మన దేవాలయములయట్టిస్థితియందున్నవి నేను చెప్పజాలను ప్రస్తుత మితిభిత్తగ్రంథములు మూలబడియున్నవి. మరికొంత కాలమునకు నశించిపోవుటకూడ కలగగలదు. కానవీనిని సంపాదించి సంరక్షించుటకు మనము విశ్వప్రయత్న మొనర్పవలసి యున్నది. ఆగ్రంథస్థాములు వానిని మనకెచ్చుట కంగీకరింపజేయవలెనుగాని వానిని కిక్కిలముగాకుండ సంరక్షించుటకు మన సహకారమును వారు స్వీకరించుట కభ్యంతరము కలగజోదని నేను తెలుచెదను. ఆగ్రంథముల పట్టికలను తయారు చేయుచుటయును అవి కిక్కిలముగాకుండనుండుటకు తగిన ఏర్పాటులను చేయవలయును అప్పడప్పుడట్టి గ్రంథాలయములను పరిక్షింపవలసి యున్నది. దొరజననావా రీ విషయమున వెక్కికార్యక్రమ పరిచివలయుటకు మనము కృతజ్ఞులము వెట్టింపవలసి యున్నది. హరిద్వారము-కాశీ-బాన్సాధ్యు-మున్నగు పుణ్యక్షేత్రములలో చాలాభివృద్ధి సమకూర్చబడినది. ఇట్టిభిక్కు సముదాయులందు ఈ హరిద్వారమున నేడు సమకూడిన రితిని తెలియజేయు కొట్టుకొలదిగవచ్చినపుడు అధికారుల కూపిరీపుచ్చుటకైన వీలులేకున్నపుడును విష వ్యాధు లంకుగింపకుండ చేయవలసిన సాధ్యపడకపోవచ్చునుగాని తక్కిన సముదాయులయందు దిత్తరప్రదేశములవలెనే ఆయాత్రాస్థలములుగూడ సంపూర్ణముగ పారిశుధ్యము నేల కలిగియుండగూడదో నే నెరుంగజాలనున్నాను. నే నిటీవల బృంహావనమునకు పోయియుంటిని. అచట పులకకాల్య లత్యకసరముగ కావలసియున్నది. బృందావనపుర పాలక సంఘమువారు 1914-న వారి కవృత్తాంత నివేదనమున మురికికాల్యలను కట్టించుటకు రూ 2,04,816 లగునని తెలిపిరి. సంయుక్తరూప్రముల దొరతనమువారు రూ 50,000 ల నిత్తుమనిరి. కొందరు దేశీయవైభవులు మరి రూ 10,000 ల నిచ్చెదమనిరి. ఒకలక్షరూపాయల న చేతమంజూరిని పని ప్రారంభించుటకు తయారకావలయును కాన పని ప్రారంభింపబడలేదు. తత్ఫలమున నీ సమస్య ప్రజ్వలించి, మార్చి నెలలో బృహదావనమున మహాతీర్థము జరిగినపుడు పట్టణము మిక్కిలి లోతగా నుండెను. ఇట్టి విషయములలో దొరతనమువారు ప్రారంభముగ నుండవలయునని మనము వారివంక చూచుచుండినను ఇట్టి విషయములయందు మనకుగల బాధ్యతను విధాయకతను మనముగూడ గమనింపవలసిన సమయము తటస్థించినది. యాత్రకులు విశేషముగ నేనించు పుణ్యక్షేత్రములకు వారు ధన మమితముగ సమర్పించుచుండుటచే నవి సహజముగ ధనవంతములుగ నే యున్నవి. అటుల నందులకు ధనమొసంగు యాత్రీకులను మురికికాల్యము మున్నగు శివార్లులనుచేసి యాక్షేత్రములను పరిశుద్ధముగ నుండునటుల చేయుటకు గూడ ధనమొసంగుదని ఏల యడుగుగూడదు?

నిమ్మ బాతులు.

ఇటీవల ముఖ్యముగ బతులుదేసిన సమస్య నిమ్మ బాతులకు సంబంధించినదిగానున్నది. అది కొంతవరకు సాంఘిక సమస్యయేమగునుగాని మతవిషయమే ప్రాతిపదికముగనున్నది. జాతివిభజన సాంప్రదాయములవలన కలిగిన నిరీధకారణమున సంఘమందు విశేషభాగము వేరుచేయబడుటయును అట్లు వేరు చేయబడినవారు కేవల మసహాయములు గాధాజ్ఞానాంధకార నిమగ్నులునుగూడ నగుటయును తటస్థించినది. మన జాతివిభజన సాంప్రదాయము వెక్కి-విషయముల శ్రేష్టమే యనదగును. జాతిసాంప్రదాయమునకు వెలియినవారి కుత్తము వర్ణములవారు చేయూరియొసంగి సహాయముచేయరాదని మన మతకర్త లెన్నిడును నిశ్చయించి యుండలేదు. అది వారి భావము కానేకాదు ఎట్టి నిమనకైననుగూడ మన ప్రాచీనాచార్యులు జ్ఞానోపదేశ మొనర్చుటకు నిరాకరించియుండలేదు. కష్టశ్రమధర్మములకు భంగము కలిగించకుండగనే కర్మమునకు వెలియు మనసంఘములోని నిమ్మ బాతులవారి కందరికిని సర్వవిధములగు సహాయములను మనము చేసేయింపగలిగియున్నాము. వెక్కి శత్రువులనుండి మనము వారి నవాదరణభావముతో చూచుచు నుపేక్షించియుండుటవలన వారత్యంత సంభాషకమగు దారు జాజ్ఞానదళముందును అధోగతియందును పడి అట్టి నితియొక్క భాగమును నున్నదిస్థితియందున్న సంఘమునంతను కూడ తమతోపాటు క్రిందకు దిగిలాగుటకు సిద్ధముగనున్నారు. కాన నిమ్మ బాతుల నుద్ధరించుటయు, నపవిత్రులను పరిశుద్ధులను చేయుటయు, మన సంఘజీవ రక్షణమునకును మన మత్యవసరముగ చేయవలసిన కార్యములై యున్నవి. ఈకార్య మొనర్చుటవలన మనకుకలుగు లాభములెన్నియోగలవు. నష్టమేమియును లేదు. కాన మన మితకార్యమున నెంతోశ్రమముగ దొరకొనినంత మేలుకలగగలదు.

హిందూ సంఘమునందు జనసంఖ్య క్షీణించుచుండుటవలన కొంతకాలమున కింకంపు మంతరించుచేమో యను భయమును దుస్థితిని తెలుపు భావినూచనలను కొందరు నూచించుచున్నారని నేను మాత్రము భావిస్తాను. గూర్చి యుత్సాహముతో కలిగియున్న నుగూడ సతిశ్రద్ధ కాలముననే మన సంఘమందు సహాయము ప్రబలదగునుగాని సోరాలముకాదు. అభివృద్ధి కలగజేయవలెనుగాని సాతేసముకాదు సామరస్యమును శాంతియును నెలకొనవలెనుగాని నిరీధభావముగాదు" అను కీర్తిములు సర్వమతములవారి పతాకములవైసను చిత్రించుచున్నవి. పూజనీయులగు నివేదానందస్వాములవారు నడిచిన మహాద్యక్ష్మములను అదిరకాలముననే నిశ్చింపగలవని హిందువులమగు మనమందరమున సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము.

సోదరులారా! న స్వచ్ఛత్యునిక నేర్పించి యట్టికిముగ గౌరవించినందులకు మీ కింకొక సారి కందనముల చేసరించి విరమించుచున్నాను.

మన్నన గూడ నేను మాత్రము భావిస్తాను. గూర్చి యుత్సాహముతో కలిగియున్న నుగూడ సతిశ్రద్ధ కాలముననే మన సంఘమందు సహాయము ప్రబలదగునుగాని సోరాలముకాదు. అభివృద్ధి కలగజేయవలెనుగాని సాతేసముకాదు సామరస్యమును శాంతియును నెలకొనవలెనుగాని నిరీధభావముగాదు" అను కీర్తిములు సర్వమతములవారి పతాకములవైసను చిత్రించుచున్నవి. పూజనీయులగు నివేదానందస్వాములవారు నడిచిన మహాద్యక్ష్మములను అదిరకాలముననే నిశ్చింపగలవని హిందువులమగు మనమందరమున సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము. సోదరులారా! న స్వచ్ఛత్యునిక నేర్పించి యట్టికిముగ గౌరవించినందులకు మీ కింకొక సారి కందనముల చేసరించి విరమించుచున్నాను.

అగ్రులారా! నేను మనము సమావేశమైన ఈ పుణ్యక్షేత్రము మన మనలించిన మతమునకును ఆత్మకును గూడ నిరంతరము శాంతిసోపనముచేసి. కాని నేడు విశ్వము వాన రించియున్న మహాసంగ్రామ దీప్త చాప ఇచటగూడ వ్యాపించినది. ఆంగ్లసాంప్రదాయ సంతతినిగూర్చి ఆంగ్లములును హైందవులనుగూడ బాసలయై పోరుచున్నాను. మనము హిందువుల మగుటచేతనే మన మత నిరుమానసారము చక్రరక్తిని ప్రభుత్వమువారికిగూడ కాదధిక్తి వెట్టింపవలయును మనము విధియయ్యున్నది. ఆంగ్ల మహావైస్యమునకును మిత్రీయంధకీర్తిని సంపూర్ణ విజయము నొసంగగోరుచు ప్రతి పక్షము ప్రతి గాత్రమును మనము భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము. మతక్షేత్రమున జరిగిన మహాసంగ్రామమునకన్న సత్యధిక్యగు సంఘము మరల ప్రారంభమైనది. అదిరకాలముననే శాంతిని మరల నెలకొల్పుటకును ప్రపంచముయొక్క విజ్ఞానము సతిశ్రయింప చేయుటకును కోరుచు మనమందరమును మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించెము.

సహకారమును మతము నిరసించుచున్నది. "ప్రతిభాకరమిపుడు కలిగియున్న నుగూడ సతిశ్రద్ధ కాలముననే మన సంఘమందు సహాయము ప్రబలదగునుగాని సోరాలముకాదు. అభివృద్ధి కలగజేయవలెనుగాని సాతేసముకాదు సామరస్యమును శాంతియును నెలకొనవలెనుగాని నిరీధభావముగాదు" అను కీర్తిములు సర్వమతములవారి పతాకములవైసను చిత్రించుచున్నవి. పూజనీయులగు నివేదానందస్వాములవారు నడిచిన మహాద్యక్ష్మములను అదిరకాలముననే నిశ్చింపగలవని హిందువులమగు మనమందరమున సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము. సోదరులారా! న స్వచ్ఛత్యునిక నేర్పించి యట్టికిముగ గౌరవించినందులకు మీ కింకొక సారి కందనముల చేసరించి విరమించుచున్నాను.

ఆంధ్ర విజయ హిందూ మహాసభ

ఈనెల 9-న తేదీ. శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభ మరల సమావేశమయినది. శ్రీ కాసింబాబు మహారాజువారే యధ్యక్షతనహించిరి. "హిందూసంఘహితం కరములగు సర్వవిషయములను రక్షించుటకును వాని నభివృద్ధి నొందించుటకును అభిలషారిత హిందూ మహాసభ నేర్పరుపవలెను. ఈమహాసభనాగు హిందువులెందఱులతో అందందు కాభాసభల నేర్పరుపవలెను" అను మొదటి తీర్మానమును ముంజీ నాథస్వామిలారా రుపపాదించిరి. మూల్కానునివాసులగు మానసియ రాయలహమాదు హరిచంద్రుగా రనువదించిరి. ఢిల్లీ నివాసులగు రాయపాపాను కేదారనాథుగారు పాటియాలా నివాసు లగు రామ జీ స్వామిల వారు మున్నగు వారు వెట్టుమంది స్థిరపరిచిరి. ఈ మహాభా నియముల నేర్పరుచుటకు గూర్చిన రెండవ తీర్మానమును లాహోరు నివాసులగు పండిత రాంభుజ దత్తు చాదరిగా రుపపాదించిరి. ఢిల్లీ నివాసులగు రాయ బహదూరు కన్యాలాలుగా రనువదించిరి. అంతటితో వాటికి సభ చాలించుచుండెను. శేషటి శోభన జరుగుసభకు కాశ్మీర మహారాజువారు విచ్చేయుదురు. వారు నేడే ఇచటికి దయచేసిరి. ఈ సభకు వచ్చినవారిలో చెన్న పురి వాస్తవ్యులైన సర్వామయ్యగారు రాకదలచుట. విశ్వేశ్వ రానందస్వామిలవారు మున్నగు పెద్దలు వెట్టుమంది సభకు వచ్చియుండు. కాశ్మీరు ద్వారంగ ప్రతాపఘట మహారాజులను పండిత మదన మోహన మాలవ్యగారును లాలా హంస గాజుగారును వి. కే. రామానుజాచారి గారును డాక్టరు టి. ఎం నాయుగారును మరి వెట్టుమంది పురుష వతంసులును రాజాలమికి చింతించుచు వ్రాసిన లేఖలు చదువబడినవి.

సభావకాశము.

ఈ సభానియమానుసారము హిందువులమని చెప్పకొను వారందరును హిందూదేశము దేవదేవ జయన మతము సిక్కు మతము బౌద్ధమతము బ్రహ్మసమాజమతము మున్నగు మతముల నవలంబించిన వారందరునుగూడ హిందువులే యగుదురు. పౌర ధానకార్యస్థానము ఢిల్లీ నగరమున నేర్పరుపబడును. పౌర రాష్ట్ర ప్రధాననగరమునను ఇతర ముఖ్య పౌరదేశములయందును కాభాసభ నేర్పరుపబడును.

ఉద్దేశ్యములు-ఆశయములు.

హిందూ మహా సంఘమున చేసినకాళుల కన్నటికి నైక మత్యమును దృఢత్వమును కలిగించుట ఒక మహాసంఘము నందలి కాళుల బంధకలసిన రీతిని వానికి కలయిక నధికము చేయుట సంఘములలో విద్యాభివృద్ధిని కలిగించుట సంఘమందున్న సర్వకాళులవారి స్థితిగతులను వాగువరచి సౌఖ్యమును కలిగించుట ఎప్పుడు ఎప్పుడువసరము కలిగిన నచట హిందూసంఘహితముల నభివృద్ధి నొందించి కాపాడుట హిందూదేశమునందున్న హిందువులకును ఇతరులకును పరస్పర రానుకూల భావమును కలిగించుట సాధారణముగ నితరసంఘ ములతో స్నేహభావమును ప్రభుత్వమువారిపట్ల రాజభక్తిభరత మగు సహకారభావమును కలిగి పనిచేయుట సంఘముయొక్క నైతికవిద్యాసాంఘిక రాజకీయవిషయములను చక్కబరుచుటకు శ్రమచేయుటయును సభాద్దేశ్యములు. 21 సంవత్సరములు దాటిన హైందవులందఱును సభ్యులకర్హులు. అభ్యర్థకు సభా ద్యక్షుడు కార్యదర్శులు ఇతరోద్యోగులను నియోజింపబడుదురు. పరిపాలనా కార్యవిధిసాధము కార్యనిర్వాహక సభవారి స్వాధీనమందుండును. పౌరసభ్యుడు సామాన్య రుణు చందానివ్వవలెను. కార్యనిర్వాహక సంఘ మువారు నిర్వహించిన ప్రవేశముగను కల్పింపబడిన కాలము నందు సంవత్సరముల కొకసారి సార్వజనికసభ జరుగును.

ద్వితీయ దినచర్య.

ఈనెల 10-న తేదీ యుదయమున ముంజీ నాథ స్వామిలవారి యధ్యక్షతనకుంద మరల సభ కూడినది. నేడుదయ మున నిది ఆంధ్రవిజయహిందూసభ యని యెవరో వదంత్రిని కలిగించిరి. ఆర్ట్ ఆఫ్ మానసు కలిగినచో సభాద్దేశ్యమునకు లింగము కలుగునుగాన అదివరలో ఆర్ట్ ఆఫ్ మానసు కలిగియుండ వచ్చుచో వారికి కలుగకుండ చేయవలెనుగాన తలంపుతో నీ సభ సర్వహైందూమహాసభాసభగాని నేకల మొక్కత్రేక దానముగను ప్రవేశింపబడునను సర్వభారతమతముల బలతో నామహాసభను ప్రతిష్ఠించుటకును సమయములలోలా ఈకలిగిసింపగు గానును ముందుకునును ప్రేమముగనుచర్యనించిరి.

కార్యనిర్వాహకసభ ఏర్పరుపబడును. ఇందు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు డాక్టరు కేజుబాదూరు సుబ్రహ్మ గారు పండిత విష్ణునారాయణ ధారుగారు కాసింబాబు మహా

రాజుగారు కారదాచరణమిత్రగారు సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు అంబికాచరణ ముఖులదారుగారు సర్ గురుదాసు బెనర్జీగారు మోతీలాలు ఘోషగారు రఘువీరీభూషణగారు రాయలబా దూరు బాలాసింగు సి. వి. ఇ. గారు రాం భుజదత్తు చాదరి గారు సర్ నారాయణకేశవ చంద్రాచర్యురగారు గోవింద దాసు పారెఖుగారు మానసియలగు శ్రీనివాస కాశ్మీగారు మానసియ నేతుమారిశృంగదగారు ఎం. కే. గాంధీగారు లాలా హంసరాజుగారు నాలుగుశంకరాచార్యపీఠముల నధిష్ఠించి యున్న స్వామిలవాద్యు మరి వెట్టు ముం ది యును సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి. వీరింకను మరికొందరిని గూడ చేర్చుకొనుట కధికారము కలిగియున్నారు. కార్యనిర్వాహక సభకు చెన్న పురి, బొంబాయి బేహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముల నుండి యొక్కొక్క రాష్ట్రమునకు 5 గురుసభ్యుల వంతునను మధ్యరాష్ట్రముల నుండి యగురుసభ్యులను చేర్చుటకు నిశ్చ యింపబడినది. ఈ కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు కాశింబ జారు మహారాజుగా రధ్యక్షులుగాను మానసియలాలానుక వీరసింగుగారు సార్వభివయక కార్యదర్శిగను పండితరాంభు జదత్తు చాదరిగారును పండితదేవరత్న గారును లాలాసాలి గారునుసహగారును సంయోగకార్యదర్శులుగాను నియోజింప బడిరి. ప్రత్యేకకంఘసంబంధములుగాని సార్వజని కోపోయో గములగు హిందూధర్మరక్షణీయ గ్రంథనిరచనము వానిని పాఠ కాలలలో ప్రవేశపెట్టుట హిందూదేశ వాలయముల యందును పుణ్య క్షేత్రములయందును సభల ను చేయుట జాతీయోత్సవములను సంయోగ విధాన మున నన్ని సంఘములవారును కలసి చేయుచుండుట యాత్రలు విషవాగ్రము కాటకములు మున్నగునవి తలపించినపుడు నేనచేయుటకు సర్వసంఘములవారును చేరి సంయోగ నేతక సంఘముల నేర్పరుచుట మున్నగు నేర్పాటుల నైకమత్యము నతిశయింపచేయుటవలనని చేయవలయునని తీర్మానింప బడి నది. హిందూసంఘమునందలి అభివృద్ధిగూడ గ్రామముగ నొన ర్చుటకై హిందూమత్యులను సంగ్రహించుట పనువులు చేత మేయటకు భూముల నేర్పరుచుట కార్యవ్యాపారమునకు ప్రోత్సాహము కలిగించుట జాతీయ విజాతీయకీర్తిదలను పురి కొల్పట బ్రహ్మచర్యమును యమనియమాదులను సాంఘిక లాచరించుట ట్టోనరించుట కాస్తానిమకూలముగ పరిశుభ్రీత మను ఆరోగ్య ము నకును సంబంధించిన విషయములను బిడ్డలను పెంచు క్రమమును బోధించుట యవసరమని తీర్మా నింపబడినది.

దాన. ధర్మములను సన్మార్గమునకు తీర్చిపెట్టెనని తీర్మానింప బడినది.

పంజాబులో నరాజక దురాగతముల నడంచుటకు రాష్ట్రపాలకు లవలంబించిన విధానమునకు వారికి వందనము లాసరించుచు నీకొందరి పద్ధతులనుగూడ నవలంబింప దగునని తీర్మానింప బడినది. (1) నవ్వుపడిన వారికి విరివిగ పరిహారము లాసంగుట (2) హైందవులలో చాలమంది కాయుధ ధారణ మున కనుకతి నొసంగుట (3) ఆగ్నేయ శస్త్రప్రయోగమున హైందవులకు నైపుణ్యమును కలిగించుట, హిందువులలో చాలమందిని సైన్యమున చేర్చవలెను. వారి కుత్తమాధికారముల నొసగవలెను వారిని స్వచ్ఛందసేనలలో చేరనియవలెను. వారి లో చాలమంది కాయుధధారణ స్వాతంత్ర్య మొసంగ వలెను. శ్రీ హర్దింజి పృథువుగారి యధికార కాల పరిమితిని హెచ్చించుట కలల యునను తీర్మానము ల నన్నిటినిగూర్చి పండిత రాంభుజదత్తుగా రుపసంగించుచుండగ పంజాబు ప్రతినిధులలో గొప్ప వర్ణోలము బయలుపడినది. అందులను దత్తుగారి యుపన్యాసమందలి విషయములు వారి భావములకు కేటము భిన్నములుగనుండుటయే కారణమై యుండును. సభయంతయును చికాకునొందెనుగాని కొంతసేపటి కాయుధైకము చల్లార్చబడెను. దత్తుగారు నిరంతరాధముగ నుపసంగించిరి. తీర్మానము లంగీకరింపబడెను.

అధికముగనున్న శిశుమరణములను నివారించుట, అనా ధబాలికా విక్రయమునాపుట, వితంతువుల సంఖ్యను, బాల్య ముననే వైవాహికలో కలసిపోవువారి సంఖ్యను తగ్గించుట, ఇతరమతములలో కత్తియువారి సంఖ్య తగ్గించుట, అన్ని తర గతుల ప్రజలయందును విద్యను వ్యాపింపజేయుట, కాశీహిం యా విశ్వ విద్యాలయములకు సర్వముచేయుట, అవిద్యుద్యా లయముపట్ల సామభూతిని చూపిన దొరతనమువారికి వంద నము లాచరించుటను తీర్మానింపబడినది. మధ్యాహ్నము 1-15 నిమిషములకు సభచాలింపబడినది. నేడు మధ్యాహ్నము కన్యాలాలో గాంధీ గారుపసంగించిరి.

సంవత్సరాభివృద్ధి మండలసభ.

తీర్మానములు.

విద్య.

12. ఈజిల్లాలో ప్రవేశవిద్య సంతృప్తికరమైన స్థితిలో లేనందున అందుకొరకు యాసభవారు దొరతనమువారిని ప్రత్యే కముగా ద్రవ్యమిచ్చి 500 గాని అంతకు నెక్కువగాని జన సంఖ్యగల ప్రతిగ్రామములోను ప్రవేశపాఠశాల శీఘ్రముగా స్థాపింపుడని కోరుచున్నాడు.

(2) పాలకొండ నడిపట్నం గ్రామముల ఉన్నతవిద్య నేర్చుసలములకుదూరముగా నున్నందున మధ్యప్రాంతములకు దగ్గరగా నుండుటవల్లను దొరతనమువారు ప్రత్యేకసహ య్యమునిచ్చి యీగ్రామములకు హైస్కూల్స్ నుపెట్టించుటకు, జయపురం మధ్యప్రాంతములందు పూర్తియైన కెకండరీపాఠ కాలలు ముఖ్యమైనవోటుల నుంపించుటకు, ప్రస్తుతం యెల మంచిలి వోడవరం గ్రామములలోనున్న యిక్ కంప్లీటు కెకం డరీపాఠశాలలను పూర్తియైన కెకండరీ పాఠశాలలుగా మార్పు టకు, రాజాం శృంగవరపు కోటగ్రామములలో యిక్ కంప్లీటు కెకండరీ పాఠశాలలనుపుంచుటకును యీసభవారు కోరు చున్నాడు.

మరియు యీదిగువ చెప్పబోవు స్థలములలో బడులను యింగ్లీషునూడ బోధనచేయు వామ్యురు యెల్లిమెంట్లరీ పాఠ శాలలుగా మార్పుటకు దొరతనమువారి నీసభవారు కోరు చున్నాడు.

1. కమిల 2. హమి 3. మునుగుల 4. మూడి 5. అల మండ 6. నక్కపిలి 7. పురట్ల 8. మప్పిలి 9. బుద్దా 10. సిరిపురం.

మరియు విశాఖపట్నములో పృథివిమున్ను మెడికల్ స్కూలు కాలేజీగాచేయుమనియు, తిరుగుజ్జీలలో నొక సివిల్ యంజనీరింగుకాలేజీ స్థాపింపుడనియు యంజనీరింగు విద్య వన తెలుగుజ్జీలలో విశేషముగా అభివృద్ధిచేయుడని యు స్త్రీలునడపుటకు విశాఖపట్నమునందున్న మేరీహైస్కూ లునకు హోస్టలు కట్టించుటకును ఆబడులకు ఉపాధ్యాయు లను పురుషులకుబడులుగా స్త్రీలనే నియమించుటకు నేర్పా టు చేయవల్సివదనియు నీసభవారు దొరతనమువారిని కోరు చున్నాడు.

ఉపపాదకుడు. శ్రీ రామకాశ్మీగారు విశాఖపట్నం ఆమోదకుడు. మ|| సుబ్బారావుగారు యలమంచిలి.

18. ఈసభవారు యీదిగువ చెప్పబోయే కోట్లలను శీఘ్రముగా చేయించుటకు కోరుచున్నాడు.

1. తెల్లివల్లి పూసపాటి రేగకమిల పూటిరోడ్డు. 2. ఆగవోరముల మీరుగా నెల్లిమార్గజవతనకరం రోడ్డు. 3. శిగదాం రాజాంరోడ్డు. 4. సంతకవిడె శీతారాంపురం పోం దూరురోడ్డు. 5. బాబ్బిలి బల్లిపేటరోడ్డు. 6. బాబ్బిలి ఆకుల కట్టరోడ్డు. 7. యిటికలవల్లి పాపిపేటరోడ్డు. 8. రేలమం చిలి దిమిలరోడ్డు. 9. యెలమంచిలి రాయవరంరోడ్డు. 10. పంచదాన్ యెలమంచిలిరోడ్డు. 11. అనకాపల్లి పడవాడరోడ్డు. 12. సబ్బరం కొత్తవల్లిరోడ్డు. 13. ఇడ్డా కణికోటరోడ్డు. 14. గొటివాడ మాకవరపాఠం రోడ్డు.

మరియు నీ కింది గెడ్డులకు కానాలను కట్టించుడని యీ సభవారు కోరుచున్నాడు. 1. సర్వసిద్ధి తాలూకాలో నున్న మాలగెడ్డు. 2. యెనుంగనెల్లిపల్లె నున్న చంపాపతియేరు. 3. దండిపల్లె గెడ్డు. 4. సబ్బరం కొత్తవల్లి గెడ్డు. 5. భీమసింగు వద్ద నున్న గోస్తనియేరు.

ఆమోదకుడు. యస్|| ఆప్పలసాంబుగారు కమిల.

ఉపపాదకుడు. ఇ|| ఆప్పల నరసయ్య పట్నాయకు గారు సాలూరు.

14. ఈ సభవారు నీ దిగువ స్థలములలో ఆనువక్రు లను ఉంచవలసివదనియున్నాడు. 1. మాడుగుల 2. ముక్కప రి పూసపాటి రేగకమిల 4. తెవిడి 5. లవకాపల్లిపల్లె బంకు పుల ఆనపల్లి.

ఉపపాదకుడు. ఇ. ఆప్పల నరసయ్య పట్నాయకు గారు సాలూరు.

ఆమోదకుడు. కె|| రామదాసుగారు అనకాపల్లి. బల పరుచువారు. యస్|| అన్నసాంబుగారు కమిల.

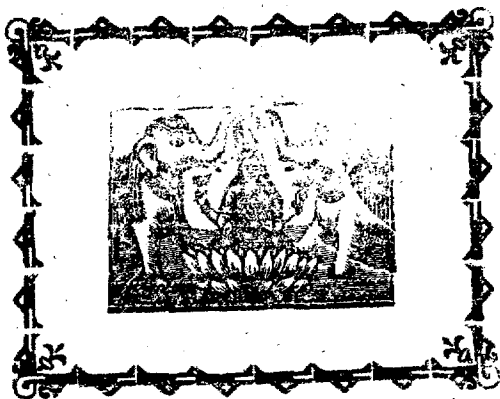
15. యెలమంచిలిలో మంచినీళ్ల సదుపాయముచేయు టకుసరమని నీ సభవారు జిల్లాబోర్డువారిని కోరుచున్నాడు.

ఉపపాదకుడు. మ|| సుబ్బారావుగారు యెలమంచిలి. ఆమోదకుడు. తీ|| ఆప్పలపంతులగారు. పార్వతిపురం.

కావలెను

ఆంధ్ర దేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రపత్రిక కక్షమున ఏదెట్లు కావాలి యున్నారు కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదిలోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంప వేడుచున్నాము.

కత్తికాధిపతి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 14-తేది.

బుధవారము.

యుద్ధ స్థితి.

విశేషాభ్యాసములు విరివిగా వినరాకపోవుటచేతి యుద్ధమెప్పటి వలెనే సాగుచున్నదని క్రజలు సామాన్యరీతిని వాడు కొనుచున్నారు. కాని అది యంత సరియైన నిర్ణయము కాదు మిత్రమిండలి ప్రవర్తమాన నుగుచునే యున్నది. నేటియుద్ధము కొంచెమించు మించుగా యంత్రముల యుద్ధమని వర్ణింపదగి యున్నది. బహుకాలముగా జర్మనీ యాయుధమునకు నాయత్రిపడి నదిగానను, భూయుద్ధమే తనకు సాధ్యమయిన ముడిటి యుపాయమని చక్కగా నిర్ణయించు కొనెడిగావునను తదనుగుణ యంత్ర నిర్మాణమును యుద్ధారంభము నాటికి పూర్ణముగాను పుష్కలముగాను నిర్మించిపెట్టుకొనినది. ఆంగ్లముది యెల్లప్పుడును నాకాబలము, ఆబలమునకు దగిన యుపాయములను సాధనములనే ముఖ్యముగా సమకూర్చుకొనుట బ్రతిష్ఠపద్ధతి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున జర్మనీకి మించిన భూయుద్ధ బలము సమకూరుననుటకు సాదియము లేకున్నను నిట్టియుద్ధమున కని ప్రత్యేకముగా నైస్యములను గాని మందుగుండులను గాని ఇంగ్లండుచేచ్చె పెట్టుకొనలేదు. 1870 వ సంవత్సరమున నందిన పరాజయ ప్రభూతిమనో శిశ్చయముచే దినదిన ప్రవర్తమాన మగుటకు నుంకించుచున్నను ప్రాంసునకు అప్పటిమహా నష్టములకు ప్రతికారము తగినంత చేసికొని క్రొత్తబలము క్రొత్త వికాసమునుసంపాదించు నంతవ్యవధి దొరకలేదు. అందుచేత యుద్ధారంభ సమయముకు ప్రాంసింకను సిద్ధపడియు డలేదు. రుష్యాకుగూడ రుష్యాజపాను యుద్ధమువలన కలిగిన అపజయము తేజక చేయెనను ఆదేశమునుయుద్ధారంభమున సిద్ధముగానుండలేదు. అట్లుండుటచేత జర్మనీ హుంకరించి పైబడినయెడల నీదేశములన్నియును సర్దుకొనులోపుగ విజయమందవచ్చునని ఆలోచించి యుద్ధమున కుప్పక్రమించెను. ఆ యుప్పక్రమమున కిప్పటికీ కలిగిన ఫలము మాచదువరులకు బాగుగా తెలియునుగాన సూక్ష్మముగా వివరింప బనిలేదు. మొదటిదూకుడునకు మూరనునదికడ మోసము గలుగగా నచ్చట స్తంభిత యుద్ధము కొంతకాల

మయ్యెను. ఒక్కదూకుడుతో వెనుకకుచురలుట ఏమిదనియని జర్మనులు పట్టుపట్టునను దూకుడు ప్రారంభముచేయువాడైరి. యుద్ధరంగము పెరిగిపోయెను. మన మిత్రమిండలివారు వెనుదీయక తమ స్వల్పసంఖ్యకు దగినరీతిని ఉపాయముగా శత్రువునకెంత నష్టముచేయుటకు వీలగునో అంత నష్టముచేయుచు ఒక్కొక్కచోట శత్రువు స్వల్పలాభము మహాకష్టముమీద నందిననాలాభమునకు బెంగగొనక ఫిరచిత్తులై ప్రవర్తించు నారంభించిరి. నిలిచినచోటనే హిమాలయ పర్వతమువలె నిలిచి షిన్ను షిన్నుగానక పైబడివచ్చు జర్మనునైస్యముల బలమును ద్రుంచనారంభించిరి జర్మనులు బెజ్జియమునందు కలుగ జేసిన వినాశమునుదలచుకొనిన హృదయము భేదించుకొని పోవునను మాటనిజమే యెనను వారు కలిగించిన నష్టమునకంటె వారు పడిన నష్టమెన్ని యోరెట్లు పెరిగిపోయెను. పైబడు బలము తగుకొలదిని కుత్సితోపాయములు మెండయ్యెను. తుర్కీని లొంగదీసియుద్ధమున ద్రోయుట జర్మనీ ప్రథమ కర్తవ్యముగ నెంచెను. అయి తన కే జరువగుటచేత ఆంగ్లవర్తకమును దుడముట్టించు నిమిత్త మాంగ్లనావలను ముంచి విధ్వంసము చేయు పద్ధతి నాగరక చిహ్నముగా, నేమియుతోపనందున గాబోలును, జర్మనీ యవలంబించెను. అదియును పొసగినదిగాదు. ఆంగ్లల కొక కొంతనష్టము కలుగలేదని చెప్పురాదుగాని అది దోమకాటుకంటె నెక్కువగాదనిన సతిశయోక్తిగాదు. మిత్రమండలివారు యుద్ధమువచ్చిన నాటి నుండియును ప్రయత్నములు చేయుచు వచ్చుచునే యున్నను వైబడు పొగరును అవకాశములును జర్మనీకి నున్నంతకాలము జర్మనీయొక్క యొక్కొక్కయొడ్డునకును మిత్రమండలి వారు ప్రయత్నము చేయుచు తమబలములను పెం పొందించుకొనుచు రావలసి వచ్చినది. అందుచేతనే జోశ్రే ఫ్రెంచి గారలు ఎచ్చోటను కొండరపడి మంచుపడినవారు గాదని మనమెరుంగ జలెను. ఈ సందర్భములు మాత్రమే గాక కొంతకాలము బుతువుగూడ యుద్ధమునకు న్యతిరేకముగానే యుండినది. ఇన్ని విషయములనుబట్టి యాలోచించినయెడల నేటికి యుద్ధమారంభము తొమ్మిదిమాసములే యెనను నేటిస్థితి మహానకూలస్థితి యనుటతెల్లము కాకపోదు. పడమటి రంగమున ననగా ప్రాంసు బెల్జియములలో జర్మనీ దూకుడా పోయినది. చిన్న చిన్న యనులలో గూడ జర్మనులు సందర్శనోపాయములను జూచు కొనుచున్నారే గాని దాడివెడలు మార్గముల సరయుట లేదు. ఖటిసలివార్తలనబట్టి మనమిత్రమండలివారు క్రమక్రమముగా కొలదికొలదిగా పైబడ నారంభించినట్లర్థకు చున్నది. సెయింట్ల ఇలాయి న్యూపాపెల్, లాపిపాజ్జేను అనుపేట్లు ఇంతకాల మేమూలకో దాగి యుండి మననోటికైన నందజాలనట్టివి నాన నైస్యముల విక్రమాతి శయముచేత నేటికి సాధారణ వ్యవహారములొనికి వచ్చినవి. ఈస్థానములలో జరిగినపోరుల వర్ణన మూచుదువరులు వార్తలలో చదివి యానందించియే యుదురు. నేటి వార్తలలో నొక్కవార్తకనుసరించి న్యూపాపెల్నుదెబ్బతిని యొక్కమాస పైనను జర్మనులు ప్రతికార మొనర్చరాదేదని స్పష్టమగు చున్నది. కొంత కాలమునకు పూర్వము బెల్జియము నైస్యములు జర్మనుల నడ్డుటకు సముద్రపుగట్టుకు గండ్లు కొట్టి నీరు వదలినరీతిని నేటికాలమునకు జర్మనులు తమ స్వసంరక్షణార్థము గండ్లుకొట్టి నీరునిడుచుచున్నట్లు వినుచున్నాము. కావున నిప్పటికి పడమటిరంగమున జర్మనులదూకుడుస్థితి మాని వారు స్వసంరక్షణ మార్తమునకు ప్రయత్నించు స్థితి

ప్రారంభ మయినదని సూచన లగుపించుచున్నవి. ఈస్థితికిని మిత్రమండలి దాడివెడల మొనరిమస్థితి కిని మధ్యన కొంతకాల ముండకపోదు. పైవర్ణనలనుబట్టి మిత్రమండలివారు దాడి ప్రారంభించినట్లు కొంచెము పోకడ కాన్పించు చున్నదనుట వాస్తవమేగాని ఇంకను నిజముగా వారట్టిపనికి పూనలేదు. దాడియనుట సులభముగాదు. అందులో ప్రబలశత్రువుమీదికి దాడివెడలుట కెంతో సన్నాహము కావలెను. ఆంగ్లకర్మాగారము లలో ఫ్రెంచి కర్మాగారములలో నన్నిచోటులను మందుగుండులు కొల్లలు కొల్లలుగా సిద్ధమగుచున్నవి. ఈ రెండు సామ్రాజ్యముల నాలుగు చెరగులనుండియు యుద్ధారంభమునుండి సిద్ధము చేయబడిన నైనికనికాయము నైనికసామగ్రి యుద్ధరంగమునకుజేరుచున్నది. జర్మనీకిపోవువస్తుజాలము పూర్ణముగా నిరోధితమయినది. ఇంకను కొంత కాలమువరకును మిత్రమండలివారు అక్కడక్కడ వంకరయియినతమ సైన్యపువరుసలను న్యూపెల్, లాపిపాజ్జేనువంటి విజయములతో సరిచేసికొనుచు శత్రువునకుగల యహంభావము నింకను నణగింప బ్రయత్నింతురని విశ్వసింపవలసి యున్నాము. తరువాతగాని నిజముగా మిత్రమండలివారి దాడి ప్రారంభముగాదు. పశ్చిమరంగమున స్థితియిట్లుండ తూర్పురంగమున నింతకంటెచు శత్రువునకు కష్టతరముగానేయున్నది. కెంజరుగారు వార్సాపైచేసిన నాల్గవప్రయత్నమింకనుస్పష్టలేయుండ రుష్యావారు ప్రజెస్సెలు కోటపడటంతోడ శరీగిన బలముతోను నుత్సాహముతోను కాల్చేధియను కన్దుములు దిగ నారంభించినారు. బహుభూతము విజయమందినారు. ఉజ్జకుకనుమవద్ద మహాహారయుద్ధ మగుచున్నది. కనుమ శత్రు సాధనముననే యున్నది. కాని రుష్యావారు ఫిరంగులను శత్రువులను బట్టుకొనుటజూడ ఆ కనుమ వీరి సాధనమగుటకు కొంతకాలము మాత్రము పట్టునని తోచుచున్నది. అయిన నీవైపు యుద్ధము చులకనగా బోవునదిగాదు. రుష్యావారు హంగరీబయలులలోనికి ప్రవేశించిరేని హంగరీ ఆస్ట్రియాను నొక్క రుష్యాతో వేరుసంధి యొనర్చుకొనునట్లు చేయగలదని తజ్జల యభిప్రాయము. కావున జర్మనీ ఆస్ట్రియాలు ఈవైపుర ప్రాణము సంపూర్ణముగా నిచ్చటనే నశించినను నశించునుగాకయని తెగించి పోరినను పోరును పోరుననుటకు నిదర్శనముగా విశేషముగ నైస్యములనీప్రక్కనే చేర్చుచున్నట్లు వార్తలున్నవి. కాల్చేధియను కనుమల పోరాటమున పోలడు తూర్పు ప్రష్యాల పోరాటముగూడ ప్రముఖము కావచ్చును. సంభవము లేపగిదినుండునో యిప్పుడే చెప్పరాదు. కాల్చేధియను కనుమలను వదిలి యింకను తూర్పునకు వచ్చితిమేని డార్జనల్పున జరుగుసంగతులు మనకు కొన్నిదినములుగా రాకున్నను నొకవైపునుండి ఆంగ్ల-ఫ్రెంచిబలములు మరియొక వైపునుండి రుష్యాబలములు పనిచేయుచున్ననని సమ్మవలసి యున్నాము. నేటివార్తలలో నొకదానినిబట్టి “యువతురుష్కులు” అను పేరు నందియుండు తుర్కీలోని యొక గాజకీయకక్షివారు సర్వియాను భ్రమగొట్టి బల్గేరియాను వెకరించి తుర్కీకి మందుగుండులు వచ్చుమార్గ మేర్పరుచుకొనుటకునై కలక్షల నైస్యసహాయ మంపునదని జర్మనీకి రాయబారుల బుఖినారట. తుర్కీకి ఇంతలోపలనే మందు గుండుల కరవు సప్రాచించినది. తుర్కీచేయు సహాయము కింతకంటెను దొరక గలదా!

కొత్త వికల్ప వివరము.

లండన్ ఏప్రిల్ 18:— స్కాట్లండు దేశమునందలి తెల్ల కుక్కలలో ముందు ప్రతి పార్శ్వపక్షి నాశనమైనట్లు తెలియవచ్చి నది. వివరము లింకను తెలియలేదు.

సర్ జాన్ ఫ్రెంచిగారి జ్ఞాపకము.

లండన్ ఏప్రిల్ 18:— స్థితిశులు మారలేదు. ఆ రెక్కలయందు (బ్రిటిషు సేన మందు గలను వెట్టి శత్రువు లకు నష్టము కలిగించిరి. శత్రువుల ప్రయత్నములు నిష్ఫల మైనవి.

ప్రాసాదము

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

పారాసు ఏప్రిల్ 18:— నిన్న సాయంత్రము అధికారుల ప్రకటించిరి:— 12 - వ తేదీ తెల్లవారుజల్లి లిఖింపబడిన జర్మనులను మరొకరిని దీనిని వెనుకకు నెట్టివేసి తిరిగి. 11 - వ తేదీ సాయంత్రము బోయిసుల పట్టుకొని జర్మనులు మట్టదించుటకు చేసిన ప్రయత్నములను సులభముగ అణకట్టబడినవి. జర్మనీవారి విమానములు సోమవారమునాడు వాన్సిమిద్ 7 బాంబులు వేసినవి. బాంబులు పడినందు వోట్లనిష్ట మట్టుకొనినవి కాని వెంటనే అగ్ని తీయబడినవి.

లండన్ ఏప్రిల్ 18:— నిన్న సాయంత్రము ప్రకటించినది:— సముద్రము మొదలుకొని ఎంబునవరకు ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. ఇద్దరి ఎన్ బ్యాంక్ కు తూర్పున నున్న కందకమును మునుసేసినట్లు కొనినది. అగ్గోకొనిలో మునుసేసిన శత్రుసేన ధిక్కరించునాశనము చేసి కొనవలసిన మందుగలను ప్రయోగించు కొనుచున్నారు. మ్యాజును వెలులముగ్గరికి వోట్లకన్న కాంతియు మన్నది. అనేక స్థలములలో మునుసేసిన శత్రువులు ముందే తిరులతో కట్టుకొనినవారెవలను సమాపించినది.

జనరల్ విలియామిగారి అద్భుత ప్రసంగము.

పారాసు ఏప్రిల్ 18:— ఫ్రెంచిపార్లమెంటును ప్రారంభించుచు జనరల్ విలియామిగారు ఈ క్రిందివిషయములను చెప్పిరి:— ప్రాశస్త్యదేశములకు హృదయము జర్మనీకి ఏమీ తెలియదు. తెలియనందుకు యిప్పుడు వాదనచున్నది. ఫ్రెంచిజాతి వికసనము తనిదనము, తుచ్ఛమైనదయి: జర్మనీవారు తలచిరి. కాని వచ్చిచూచునప్పటికి వేర్వేరు ఇషు గోడవలె నిలిచి ధైర్యముతో పోరాడుచుండెను. ఈ ఇషు గోడను భేదించుటకు జర్మనీ దిట్టము గుపటాలముల నెన్నిటిని పాడుచేసికొనినది. ఈ గోడ యిప్పుడు ముందు ముందు పోయి రోటిలో వేసి వోట్ల పొడిచేసిట్లు జర్మనీవారిని పొడిచేయుచున్నది. ఫ్రెంచిదేశము తన కోరికను తీర్చుకొనటకు అనేక త్యాగములను చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నది.

రుష్యా

రుష్యాను అధికారుల ప్రకటన.

పీటర్ గ్రాడు ఏప్రిల్ 18:— రుష్యాను అధికారుల ప్రకటించుచున్నారు:— మేము సెర్బియా ప్రాంతములందు కొంతమంది ఫ్రైదీలను నాలుగు ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. జర్మనీవారు 8 అంగుళముల పొడవిని ఫిరంగులతో ఆపాది జుకోటలను తిరిగి కొట్టుచున్నారని మేము నమ్ముచున్నాము. ఫిరంగులతో సమాధానము చెప్పి జర్మనుల ఫిరంగులను చాల నష్టము కలిగించితిమి. ఫిరంగులు మున్నగు మందునామగ్ని నమర్చిన నాశనము కొట్టమీదకు పంపుటకై జర్మనీవారు ప్రయత్నించిరి. కాని రుష్యావారు తుపాకులను వేసి వీనిని ధ్వంసముచేసిరి. పోలండులో నన్నిచోట్లను కందకములలోని నైనికులకు పోరాటము జరుగుచున్నది. జర్మను ఫిరంగులను ఎదిరించి రుష్యావారి ఫిరంగులు జయప్రముగ పనిచేసినవి. జర్మనీవారి విమాన మోటి పట్టుకొనబడినది.

కార్పేతియాలోని స్థితిశులు

యధాప్రకారము చెప్పవలయు

లండన్ ఏప్రిల్ 18:— ఇటీవల రుష్యాను అధికారులు ప్రకటించిన సంగతులను యధాప్రకారము పరిశీలించి ఇట్లు చెప్పుచున్నాము:— స్కాట్లండు దేశమున ఆస్ట్రీయా జర్మనీవారు కార్పేతియా కొండల దగ్గరకు చేర్చి రుష్యావారి ఎడమవైపు సేనను చుట్టుకొనటకు భగిరథప్రయత్నములను

చేయుచున్నారు. దీనివలన రుష్యావారికి కొత్త సేనలను మందు నామగ్నిని ఆహారపదార్థములను రాకుండచేసి, రుష్యావారు కార్పేతియా కొండలనుండి ముందుకు ప్రవేశించి రాకుండ చేయుటకును, కలిషియాపై దండెత్తుటకును సాయమైతేము. ఆస్ట్రీయా, జర్మనీ సేన లినివరకే ప్రవేశపట్టరాదువరకు వచ్చినవి. ఇట్లుగాక రుష్యావారు సామగ్రిమునోతమ యెడమ భాగమును రక్షించుకొనినయెడల కుడివైపు సేనలు ఆస్ట్రీయా, జర్మనీ సేనలను చుట్టుకొనను. దీనివలన ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేన లోకముడిచి పారిపోవలసివచ్చును.

అమెరికా

సంధి ప్రచారము.

అమెరికావారి యభిప్రాయము.

లండన్ ఏప్రిల్ 12:— వాషింగ్టన్ నందు సంధి ప్రచారమును కలిగించిన జర్మనీవారిని అమెరికా పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ముందుముగ్గురు ముగ్గురే కార్యమును జేయగూడదని పోపుగారితో యున్నారట. జర్మనీవారు సంధినిగోరిన పోపుగారితో దీక్ష సంభాషణము సజ్జరురు.

కొత్త ప్రాంత విల్ హెల్ము యోడ.

లండన్ ఏప్రిల్ 12 ఆగష్టు 8 తేదీ న్యూయార్కు నుండి బయలుదేరినపుడు తుపాకులను దీసికొనిపోయి యుండ లేదని యోడ నాయకుడు చెప్పుచున్నాడు. తుపాకులను లను కారెంటియాను బ్రిటిషువారి యాదలోనుండి దీసికొంటిని చెప్పుచున్నాడు. ఈయోడ నాయకుడు న్యూయార్కు నుండి బయలుదేరిన వెంటనే బట్టబోసెనట.

వారి కష్టములు.

ఈయధ్యకాలమున తానెల్లప్పుడు నాతుమతోనే యుండెనట. ఈ పునీటిలో తడిసినవియ్యమును వండితిని నావికులు బ్రదుకవలసినవారైరి. ఈ కారణమునకు ఖయిదీలకు బుట్టు సంధించెను. ఒక ఫ్రెంచివారి యొడ గుడ్డలను దీసికొని పోవుచుండ బట్టికొని నావికులకు దున్నులను దీసికొని పోవుచుండ బ్రిటిషువారి యొడను చాల దూరము తలచి చివరకు బోనిచ్చితిమి. 400 మంది పురుషులను స్త్రీలను ఆయోడలోనికంపితిని.

ఆంధ్రభాష్యములు.

(మింజీ తెలుగు నాయకుడును క్రొత్త పింజిల్ హార్మ నాయకుడును గలసికొనినపు షోకర్మ కర్మములను కొని యానంద భాష్యముల గురిపించిరి.

పోపుగారి సంధి ప్రయత్నములు.

అమెరికా పత్రికల అభిప్రాయము.

న్యూయార్కు ఏప్రిల్ 18:— ఇరువురు వారికి సంధి చేయించవలసినదని పోపుగారు అమెరికావారికి యున్నారు. సంధి చేయుటకు రాయబారములు జరుపుతరణమింకను రాకేదని అమెరికాదేశపు పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

జర్మనీవారి జాబు.

అమెరికావారి రోషము.

న్యూయార్కు ఏప్రిల్ 18:— అమెరికా దేశములోని జర్మను రాయబారియగు కార్లెనెజను స్వీట్స్ గారు ఒక జాబును ప్రకటించిరి. అమెరికావారు తమకు ఒక రేపి అంబుగా దోషారోపణ చేయబడినది. దీనివలన తమిగ అమెరికావారిరోష నలము రగులుకొని ప్రజలెరిచుచున్నది. జర్మనీ ప్రభుత్వము వారు తెలిపిన జాబుగాక వీరు స్వయముగ కొక ఉత్తరము వ్రాసిరి. అందలో తాముచేసినది మంచిదని సమర్థించుకొనిరి. దీనివలన ప్రజలకు మరింతకోపము వచ్చినది.

జర్మనీ

జర్మనీవారి విమానములు

సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ వారియలవేయుట. రాటరుడాను ఏప్రిల్ 18:— నూర్థ హింజరు లైటు పిప్పదగ్గర, జర్మనీవారి విమానములు కారులపట్టింపు సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్ వారియలవేయబడినవి. వీరు యొక్క నాగుగా గురిచూచి తుపాకరి చేసగలడు. ఇతడు విమానములమీద తుపాకులను వేయగా వెబ్బులకిరి దిమ్మిగుకు పారిపోయినవి. స్త్రీమగ్గుమయ్య వెబ్బులకిరి. స్త్రీమగ్గుమయ్యమీదకొన్ని బాంబు ముక్కలు, పడి యున్నవి. చిన్న విమానములు సముద్రముదాటి తిరమును చేరలేకపోయినవని కెప్టెనుమగ్గుకము.

జర్మనీవారి ప్రతికారము.

లండన్ ఏప్రిల్ 12:— జర్మనీవారి యంత్రాములందు బ్రిటిషువారి చేతికినవారిని బ్రిటిషువారు బాధలపెట్టుచున్నందులకు జర్మనీవారి కోపమున నన్న బ్రిటిషువారి యుద్ధోగ్యములను 81 డిగ్రీల నైనుకుల కారాగృహమున బంధించెదమని బెర్లినులో ప్రకటించబడినది.

బొంబాయి

మండ్రాగ్ నామము.

పత్రికలను ధర్మవతుకోరుట.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 18:— ముద్రాగ్రామము ప్రకారము మూడు దేశభాషాపత్రికలు సామ్యము ధరావతుచేయుటకు, చిఫ్ నెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు నేడు ఉత్తరువుచేసిరి. ఆజయపంచి యను పత్రిక ఇదివరకు వేయిరూపాయలను ధరావతుచేసినది. ఇప్పుడిది 2 వేలను భానబహద్రుపంచి, సర్వేశ అను పత్రికలు 1500 ను ధరావతుచేయుటకు ఆజ్ఞాపించబడినది.

హిందూదేశపు క్రైస్తవులు.

దొంగజేషము చేసికొని మోసముచేయుట.

బొంబాయి ఏప్రిల్ 18:— హిందూదేశపు క్రైస్తవులొకడు దొంగజేషము చేసికొని దులిపోను ఇక్ నెక్టరుని చెప్పి మోసముచేసెను. దీని విషయమై పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు. పురూసను కొద్దులోనున్న ఒకయంత్రకాలకు ఇతడు వెళ్లి తాను తెలిసిన ఇక్ నెక్టరునియొక్క తెలిసిన సరికలేనందున మరెవ్వరుచేయుటకు వచ్చితినియు చెప్పి, తెలిసిన యంత్రమును ఊడ తీసికొని పోయెను. పరువత నీసంగతి, తెలిసిన కంపెనికి తెలియచేయగా, వారెవరిని పంపించలేదనియు, దొంగజేషము చేసికొని ఎవరో వచ్చినట్లును తెలిసినది.

కరాచీ

ప్రభుత్వ పత్రికమీద మానవత్వపు సేరము

కరాచీ ఏప్రిల్ 18:— ఇదివరకు సింగదేశమునందలి హైదరాబాదులో నిలిచి నగ్గు నగ్గు మేజిస్ట్రేట్ కు అనే నాయన “ప్రభాత” అను దేశభాషా పత్రికమీద మానవత్వపు అభియోగము తెచ్చెను. మేజిస్ట్రేట్ కును విచారించి పత్రికకు 200 రూపాయల జరిమానా విధించెను. జరిమానా యిచ్చుకోలేనియెడల 2 నెలల కఠిన శిక్ష.

ఇంగ్లీషు రేవులలో స్త్రీమగ్గు గుంపులు కూడుట.

కరాచీ ఏప్రిల్ 18:— సింగదేశపు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఇంగ్లండు దేశమునందలి రేవులలో సరకులు వేసికొని ఇంగ్లీషు స్త్రీమగ్గు గుంపుగా చేరుచున్నవి. ఒక స్త్రీమగ్గు తరువాత మరియొక స్త్రీమగ్గులోని సరకుల కుంతుల ప్రకారము దింపుచున్నందున గుంపుగా చేరుచున్నవి. “సిటీ ఆఫ్ లాహోరు” అను స్త్రీమగ్గు మార్చి 10 వ తారీఖున లివర్నూలు రేవు చేరు నప్పటికి సరకులు దింపవలసిన స్త్రీమగ్గు 88 నిలకయున్నవనియు “సిటీ ఆఫ్ కరాచీ” అను స్త్రీమగ్గు మార్చి 15 వ తారీఖున లివర్నూలు రేవునప్పటికి సరకు దింపవలసిన స్త్రీమగ్గు 48 నిలకయున్నవనియు కరాచీలోనున్న ఇల్లర్ మెన్ స్త్రీమగ్గు కంపెనీ వారు చెప్పినారు.

కలకత్తా

సివిలియనులు నైన్యమున జేరుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— ఈవారము బ్రయంపబడిన కలకత్తా 7 టెలునందు మగ్గురు సివిలియనులను సైనికశాఖలోని కంపెనీని యున్నది. టెంగానూరు నందు 147 వారైన డామ్ గారు వారెన్నెట్ కథిడ్రానందును కింగ్స్ న్యూలు నందును అక్సఫోర్డులోని క్రైస్తవులయొడను విద్యాభ్యాస మొనర్చిరి. వారిదేశమును 1910 సం॥ కచ్చిరి. నాగారులో అసిస్టెంటు మేజిస్ట్రేటుగా నండిరి. నె1789 వారైన జాక్సన్ గారు ఒకయేడాది క్రితమేవచ్చిరి. వీరికి వాకర్ గంజిలో యుద్ధోగ్యమునిచ్చిరి. అప్పుడేవచ్చిన లాడ్జిగారికి డక్కాలో నుద్దోగ్యమిచ్చిరి. వీరు మగ్గురును సైనికశాఖ కంపెనీ.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము.

కమిటీలు యేర్పాటుచేయబడుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 18:— అలిఫురునుండి విశ్వవిద్యాలయ కమిటీ వ్రాయుచున్నాడు:— మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు మొదటిసారి జప్తి సు రఫీతుగారి యాధిపత్యము

క్రింద 3, 4-వ తేదీలను సమావేశమై. రఫిక్ గారు ఆలహాబాద్ హైకోర్టులో జడ్జి పదవియనున్నారని. మూడు కమిటీలు యేర్పాటుచేయబడినవి. మొదటికమిటీలో 9 గురు సభ్యులున్నారు. వీరు గౌరవశాస్త్రవేత్తగా ప్రాసిన నిబంధనలను మంచిచెడ్డలను మోచించుచు. రెండవదానిలో 40 మంది సభ్యులున్నారు. విశ్వవిద్యాలయము ఏర్పాటుల మీద నెలకొల్పబడుచో ఆయా విశ్వవిద్యాలయములను గురించి వీరు మోచించుచు. మూడవ కమిటీ ఖమ్మంలో 23 గురు సభ్యులున్నారు. మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునందే వచ్చిన లాభమును ఎట్లు ఖర్చుచేయుననినది. ఆవిషయమును గురించి మూడవసంఘమువారు విచారింపచున్నారు. ఈ సంఘమువారు కాలేజీ సంబంధించిన సామగ్రిని భర్తీచేయుటకై యేర్పడిన నిధికి 2,600 రూపాయలను ఖర్చుచేసి. హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు డిల్లీకు సంబంధించినపథకులను, మహమ్మదీయములను అంగీకరించవలయునా? లేదా? అని నివేదించుచు ఈ సంఘమువారు మోచించుటలేదు. ఈ సభలో నీ విషయము యథావిధిగ చర్చింపబడలేదు. ఒక వర్తకసాసమునకుబాద రాలేదు. ఈ విషయమై ఏ తీర్మానము జరిగియుండలేదు. జరిగిన కథ ఇది:- మొదటి సారియు మూడవసారియు, సభలు ముగిసినప్పుడు, జస్టిసు, మాస్టరు ఇమాము, జస్టిసు అబ్దుల్ హేము, సుబ్రలు మాకు, జిన్నా గార్లు తమతమ యభిప్రాయములను సభ్యులకు చెప్పిరి. హిందూశైలికను, మహమ్మదీయశైలికను చాల సందర్భములలో భేదములున్నవి. హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు డిల్లీ కాసన సభలో ప్రవేశపెట్టబడినదని మహమ్మదీయులు తొందరపడక, మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన పథకులను జాగ్రత్తతో నిరూపించుకొనవలెను.

అలహాబాదు

శా. క్లాక్ హౌస్ గార్లు.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 13:- విద్యాశాఖలో పనిచేయుచుండిన క్లాక్ హౌస్ గార్లు కేసు జిల్లాకోర్టుగమున మరల గైకొనెదరు. వీరు జులై 4 తేదీన విద్యుత్తుమెంబరుగా పనిలుచుకొనెదరు.

గోధుమల ధరలు.

క్రమక్రమముగ తగ్గుచుండుట.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 13:- తా. తగోధుమలు వచ్చినవి ఈ గోధుమలు విక్రయింపబడు చున్నప్పుటి నుండియు, గోధుమల క్రాస్త్రములలోన, మధ్యరాస్త్రములలోను, గోధుమల ధరలు తగ్గుచున్నవి. కాన్పూరు, మీరట్టు కట్టలములలో రూపాయకు 9 సేర్ల వంతునను, జబ్బులపురములో 12 సేర్లవంతునను, ఇయ్యబడుచున్నవి. పంజాబులో పంట యింకను తయ్యకకాలేదు. అందుచే డిల్లీలో 8 సేర్లను, లాహోరులో 7 సేర్లను అమ్ముచున్నారు.

బార్పరు ఖాసీకేసు.

జమీందారుని విడుదలచేసినారు.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 13:- 1913 సం.లో తారెన్సు బార్పరు అనునతనిని కొందరు ఖాసీచేసీరి. చేతులార చంపినదంబా అనువాసికి ఉరిశిక్ష, మరియొకరికి యావత్కాలపాంతుర వాసశిక్ష 1918 సం.లో విధించబడినది. ఖాసీకి అసలుకారుటలు వేరేఉన్నాయి. వారినిపట్టుకొని శిక్షించవలెనని బార్పరుగారి బంధువులు దొరతనమువారి ఆర్డ్రు పెట్టుకొనిరి అంతటా పోలీసువారు అంతటినీ బాబురామనేకసింగు అను అజానుర్ జమీందారుని పట్టుకొని విచారణకు పెట్టిరి. షేషన్ను జడ్జీకేసును విచారించి బాబురామనేకసింగుకు యావత్కాల పాంతుర వాసశిక్ష విధించెను. దానిపై రామనేకసింగు అలహాబాదు హైకోర్టులో ఆపీలు చేసెను. రామనేకసింగుకు (కింగ్ కోర్టువారు విధించిన శిక్షచాలదు. దానిముగ శిక్షించవలెనని సంయుక్తరాస్త్రముల కన్న మెంటువారు కూడ హైకోర్టులో ఆపీలుచేసీరి. రామనేకసింగు చేసిన ఆపీలును నేడు జడ్జిసిగాల్, జడ్జి ఛామియరు గార్లు విచారించిరి. అనుబంధానికేసును ఒక్కొక్కరి దీనితం చెప్పినవాడు రామనేకసింగుకు యావత్కాల పాంతుర వాసశిక్షను కలుపుకొని తీసివేసెను. రామనేకసింగుకు, బార్పరుకు వ్యాజ్యములను విరోధములు వెలిగినవి. అందుచే ఖాసీ చేయించినదాని అసలుకేసు. ఎంత విచారించినను రామనేకసింగు మీద కేసు ప్రరపడలేదు. అందుచే జడ్జిలు తీర్పుని నేడు విడుదల చేసీరి.

గోకొత్తు కాలున

వృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నములు.

అలహాబాదు ఏప్రిల్ 13:- పయసీరు పత్రిక యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:- బొంబయి రాజధానిలో నివసించు గోకొత్తుకాలునకు మరికొంతదూరము త్రవ్వించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. కాని ఈపని చేయుచుండుట సామ్యమొదలగు యేర్పాటుల సీసంవత్సరము చేయలేదు. అయినను బొంబయి దొరతనమువారు రేదో సామ్యము పెట్టి పనిని ప్రారంభించవచ్చును.

సిద్ధూ

వై సాగ్రియికివచ్చిన యుద్ధవార్తలు

సిద్ధూ ఏప్రిల్ 13:- 13-వ తారీఖున ఇండియా కెక్విటరీ పంపినవార్తలు:- కార్పేతియా కొండలలో యుద్ధము చేయుటకు ఆస్త్రియనులు విఫలమయి నేనలను తీసికొని వచ్చుచుండుట ముఖ్యముగ గమనింపదగియున్నది. కార్పేతియానులలో జర్మనులు చుంచుచుండుటపట్టుచేసి ఆస్త్రియనులకు చాలసాహాయ్యము చేయుచున్నారు. కాని స్థితిగతులలో మాచ్చేమియుకలుగలేదు. రషీయనులు యింకొకకొండను పట్టుకొన్నారు. ముఖ్యమగుకనును ఇప్పుడు రషీయావారి చేతిలో నున్నది. ఆ న గా చుట్టుపట్టు 70 మైళ్లవరకు రషీయనుల చేతిలో నున్నదనుట. ఈ పర్వతములకు హంగరీ దేశము నందలి బయ్యట్టు 2) మైళ్లదూరములో నున్నవి. ఇక హంగరీ ముఖ్యపట్టణమును బుడాపెస్టునగరమునకు పోవు మార్గములో గొప్పకొండలుగాని, నదులుగాని అడ్డములేవు. ఉన్ బాక్ కనును ఒక్కటి అడ్డంకము. ఇంకొకను రషీయనుల చేతులలో పడలేదు. కార్పేతియా కొండలపై రషీయనుల వశమగుటకు యింకను కొన్ని వారములు జరగవచ్చును.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధము.

వీరయజ్ఞులలో గాలివాన్కు యుద్ధము ప్రదర్శనము మరకుగా జరగుటలేదు. వర్షమువల్ల ఆగ్నేయదిక్కున లాఇపార్టె గువర్న (ఫ్రెంచివారికి కలిగినవిషయము చాల ముఖ్యమైనదని యుద్ధప్రతినిధులు తెలచుచున్నావు. విజ్ఞానమునరే! లాఇపార్టెకు వద్ద ఫ్రెంచిసేనలకు లొంగుకూడదు. మనసెట్లు నిలుపుకొనుటకు లక్ష సేనలైన నవ్వవచ్చును! అని జర్మను సేనా నాయకుడు సైనికులకు చెప్పినట్లు ఖయిరీయగ చిక్కిన జర్మను సైనికులు చెప్పుచున్నారు. ఈరెండునెలలలో జర్మనీవారికి ఫ్రాన్సులో 30 వేల సేనలవై నున్నది.

నూపిజా కాలువరద్ద

టర్కీవారి చిన్న చిన్న గుట్టలగుండ్లు సూయెజుకాలు వను సమాపించుచున్నది ఈజిప్టు దేశపు ముఖ్యపట్టణమగు కైరోనుండి తెలియజేయుచున్నది. నేనెచ్చియు కల్పములో త్రాగుటకు నీరైన దొరకను వాసివారము నిజముకావు. కేవలము అతిశయోక్తులు నెనెచ్చిపక్షములో యిదివరకు జరిగిపోయిన సంవత్సరములకన్న తీవ్రమైనవి అను మాటలముగ నున్నవి. కాలము చక్కగనున్నది.

నాకాధికారుల ప్రకటన.

జర్మను సహ మేరై నులకుగొప్ప నష్టమైన స్తీమర్లనుగురించి నాకాధికారులు మొన్న ఒకకాగితమును ప్రకటించిరి. దానినిబట్టి మాడగా ఇంగ్లాండుకు వచ్చిపోవు స్తీమర్ల తగ్గిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. ఈతగ్గుదలకు ఈస్తరు పండుగ కారణము కావచ్చును. జర్మనీవారు మొత్తముమీద రోజుకు ఒక్కనావను ఇప్పుడు ముంచగలిగినారు. ఇప్పుడు వారు ఉపయోగించుచున్న సహ మేరై నులు వెద్దవైనను, వడిగా పరుగెత్తగలిగినవైనను, వారు పూర్వముకన్న యెక్కువస్తీమర్లను ముంచలేక పోవుచున్నారు. కాబట్టి ఇంగ్లాండును ఆస్త్రములేకుండ మాడ్చేదమని జర్మనీవారుకొట్టినబడాయి ఏమైనదో? అగపడుటలేదు.

రషీయాపక్షమున

లండన్ ఏప్రిల్ 13:- కార్పేతియా కొండలలో రాస్త్రాకి వైపున 10 వతారీఖున ఆస్త్రియనులు వెద్దసేనలతో వచ్చి మాటిమాటికి మనసేకపడెరి. మనసేనవారిని వెనుకకు కొట్టినది. మనసేన కొంతముందుకు వెళ్లి నది. ఇంకను శత్రువుల చేతిలోనున్న ఉన్ బాక్ కనులవద్ద ఫూరయ్యుధముజరిగినది. మనసేన 3 ఫిరంగులను, 700 మంది సైనికులను పట్టుకున్నది. స్త్రీయా వైపున మాటిమాటికిమీదపడినశత్రు సేనకుచాలనష్టము కలిగించి మనసేన వెనుకకుకొట్టినది.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు:- సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు సెలవుతీసికొని వెళ్లిరికద. వారుసెలవు పూర్తి కాకుండగనే మరలవచ్చి విదేశ కష్టాలకు తమమునోరేగియున ప్రవేశించిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్లోని యాభ్యుపాయము.

ఒక యాంధ్రుని డిల్లీ ప్రాయమున్నాడు:- ఆంధ్రప్రతి కలాకెల్ల నొక్క యాంధ్రప్రకాశకవ మూత్రమే ముప్పది సంవత్సరములు చాటినవనియు, కావున త్రిదశవత్సరీత్యన మును ప్రవర్తింపజేయవలయుననియు శ్రీపాద కష్టమూర్తి శాస్త్రిగారి లోకలేఖను ఆంధ్రప్రకాశకవ ప్రాసియున్నాడు. అందు మన యాంధ్రపత్రికల జీవితకాలమును వెలుపుచు “దేశాభిమాని సుమారు 20” సంవత్సరములని ఉత్తరీకరించి యున్నాడు. కాని, దేశాభిమానియొక్క వైపుటను 1892-వ సంవత్సరము సాగుచున్నట్లు కనుపట్టుచున్నది. దేశాభిమాని పత్రికాధిపతియగు శేషచలపతిరావు పంతులుగారును, తమ శక్తికొలది, తమ పత్రికావ్యవహారమున దేశాభివృద్ధికై పాటుపడుటయే గాక సంఘసంస్కరణ విషయమున నితరులకు మార్గదర్శకులై వెలయుచున్నారని వీరు యావదశయందు మునిసి తో పాలనాభివృద్ధికై చూపుతున్న పోరునలపి కీర్తిగాంచి నారు. ఎవరును నీనికపత్రికాస్థాపకులను సాహసించని కాలమున పీఠట్టి యెద్దమునునకుబూని కొంతకాలము జయ ప్రదముగ నెరవేర్చి ప్రోత్సహములేమింకేసి వడలిపెట్టవలసిన వారైరి. అయినను వీరి మార్గదర్శకత్వము మూత్రము వృద్ధము కాలేదు. శేషచలపతిరావు పంతులుగారు ఎన్ని యాటంకములనుచ్చినను తమ పత్రికను నిరాఘాటముగా 29 సంవత్సరములనుండియు నిర్వహించుటయే వారికార్యదీక్షను, దేశాభిమాన నిరతికిని నిదర్శనములుగ నున్నది. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి గారియుద్దేశము నిలకడ జూచిరీయెయినచోనట్టి గౌరవమునకు దేశాభిమాని పత్రికాధిపతులను పోతులని యాధార్థ్యమును మరుగుపఱచకుండుటకై వ్రాయవలసి వచ్చినది.

బలశాలినియగు భారతీయునారీమణి

తారాబాయి కన్యగారు

ఈకన్యకామణి తలవేర్చియుండు ప్రదర్శనముల నొసంగుచున్నది. 5 వ తేదీ రాత్రి జరిగిన ప్రదర్శనమునందు రు 55 ల విలువగల టిక్కెట్లను ఎర్రనొల్లీ బాలికాపాఠశాలా సహాయార్థ ముపాఠశాలా కార్యనిర్వాహకులకు తారాబాయిగారి సంగిరి. 7 వ తేదీ బుధవారమునాడు జిల్లా జడ్జి యన్. జి. రాబర్టుగారి పోషణ క్రింద మరియొక ప్రదర్శనము జరిగినది. నాడువచ్చిన సామ్యులలో రు 150 లు విక్రీరియ సృరణ చిన్న పుస్తకభాండాగారమున కొసంగబడెను. ఈకన్యకామణి రాజపుత్రసాసమున జనించింది. బరోడాకుండు వెలిగినది. 7 వ ఏటనే దేహపరీక్షను నభ్యసించి ప్రారంభించినది. ఆమె కివ్వడు 28 సంవత్సరములనుండును. ఆమె కాంగ్లేయ భాషతో మాటలాడినచో వర్గము గును గాని ఆమె స్వయముగ మాటలాడెనేరక ఆమె వాచి యనుకాస్త్రమును గూర్చి హిందీభాషయందుపన్యసించును. 240 పానులు బరువుగల రామాయణ తల పెద్దకుకలతో కట్టి లేవనెత్తును. బుద్ధువు వేయబడిన బండికియ్య కొక టెయలుగును కట్టి వాడెయగు నాయలుగు మొనకు తన సాల భాగము నానించి యాబుడినీ గంటుట, 5 ఈటెలను వరుసగా మొనలు వెకుండునట్లు పాత్ర అమీనులపై నిలువుగ పరుండుట మున్నగు కష్టతరములగు పనుల నామె చేయుచుండును. 7 వ తేదీనాడు ప్రదర్శనము ముగియగనే రు 150లను తన ఛాయా సలహాను పుస్తక భాండాగార గౌరవ కార్యదర్శి కొసంగుచు హిందీభాషనుపన్యసించెను. ఆఛార్యుపట ముఖాండాగారమున సంచుడును. హెచ్. హార్డెను దొరసానిగారు సభాసదుల పక్షమున తారాబాయిగారి నొకస్వర్ణతకముచే సలంకరించిరి. ఆమె సుఖవారముగ 9వ తేదీన తలవేర్చిపండి కట్టికోటకు వెళ్లెను. వె. కో. స్పెక్టేటరు.

చెన్నపురిలో కోమలేశ్వరముపేటలో నున్న హిందూ బాలికాపాఠశాల:- ఈపాఠశాల మూడవ వార్షికోత్సవము నిన్న (13-4-15) సాయంకాలము అగివిసెంటుమార్గికి యధ్యక్షతవేసిన లింగనాటక కాలలో జరిగింది. చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును వచ్చియుండిరి. విద్యార్థినుల ప్రాసతో సభ ప్రారంభింప బడినది. పిమ్మట న్యాయమము, కోలాటము, నృత్యము మున్నగునవి శేషముగ ప్రదర్శింప బడినవి. పిమ్మట లింగతోండ చరితము ప్రదర్శింపబడినది. మతవిద్యను బోధించుట కిది మార్గమని సమర్థులందరు చాలసంతసింపిరి. పిమ్మట వృత్తాంతము చదువబడెను. పాఠశాలలో 186 గురు విద్యార్థినులు ఉన్నారు. అనివి సెంటుమార్గ గురు ఆంగ్లభాషను విద్యాలాభములను మతవిద్యా బోధనావత్సరతను గూర్చి చెప్పిరి. టి. రంగచారిగారు ద్రవిడభాషలో మరల చెప్పిరి. ఆమెకు పుష్క హారము సమర్పించుటతో సభ చాలింపబడెను.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Terrific Explosion at Lerwick.

LONDON, April 13.

Terrific explosion has occurred at Lerwick and it is reported that harbour street has been destroyed. No details have been received.

Further Details.

LONDON, April 13.

The explosion at Lerwick occurred in the store causing fire in the adjoining building and wrecking store and other property. Five persons were killed and many injured. The naval body and the military arrived promptly and did splendid rescue work.

Tenders for Treasury Bills.

LONDON, April 14.

Tenders for fifteen millions six months treasury bills totalled £ 4,300,000 at an average rate of £ 3-14-4. Tenders at £ 98-2-4 were allotted to the extent of 64 percent.

No Lives Lost.

LONDON, April 13.

No lives were lost in the "Wayfarer."

"Wayfarer" at Queenstown.

LONDON, April 13.

The "Wayfarer" has been docked at Queenstown.

The "Warfarer" Crew's Experience.

With the Submarine.

LONDON, April 13.

The crew of the "Wayfarer" state that they had just dined and were a hundred miles from the Scillys when a terrible explosion occurred in the hold. All boats were speedily launched and the crew rowed for two hours in heavy seas.

Sir John French's Bulletin.

LONDON, April 13.

A Bulletin from Field Marshal French says:—The situation is unchanged. The British have carried out some successful minework in the region of Armentiers. The enemy's attempts have been abortive.

Sir Edward Grey.

LONDON, April 13.

Sir Edward Grey has shortened his holiday and returned to the Foreign Office.

Mr. Asquith.

LONDON, April 13.

Mr. Asquith is a guest of the King at Windsor.

The Munitions Question.

What Sir John French Says.

LONDON, April 13.

Lord Durham, speaking at Chester-la-Street yesterday, said he had visited the British Headquarters recently and had a conversation with Sir John French, who insisted on the need for munitions, saying:—"When the time comes to make the great move we can break through the Germans, but we must have more munitions. I want to pound the enemy and continue pounding him regardless of expense, because we are thus saving the lives of our gallant men."

Quiet On British Front.

"Eye-witness" on the Situation.

LONDON, April 12.

"Eye-witness" with the Headquarters writes:—Quiet continues on our front with the exception of the activity of artillery diversified by occasional mine explosions and bombs from aircraft. No incidents worthy of special record are reported.

Neuve Chapelle And After.
German Inability to Avenge Defeat.

LONDON, April 12.

"Eye-witness" remarks that it is significant that, although a month has elapsed since the action at Neuve Chapelle, the enemy have not returned to retaliate. This does not mean that their resistance is collapsing, but it is practically an admission of the inability to avenge defeat with the troops at their disposal. Evidence is gradually transpiring that the general situation is beginning to create great anxiety among the Germans who are sending away large numbers of the Civil population behind their lines 'via' Switzerland, some of whom have returned to France. They report that something like panic prevailed at Lille

TELEGRAMS.

during the fighting at Neuve Chapelle. The large hospitals were all removed to Tournai and many officers billeted at Lille went to Tournai to spend the night and both officers and men expressed uneasiness.

Change in German Attitude.

There has been a marked change in the demeanour of the German troops since Christmas. Their confidence and buoyancy are gradually disappearing, while many soldiers have lately told French civilians that they realised they would be overpowered by the masses. England was about to place in the field. At the same time they tried to persuade the French that the English were bent on ruining France and grabbing everything for themselves.

Fostering Hate Against England.

"Eye-witness" comments on the German efforts to foster among their troops a spirit of hate against the British although amongst members of the Government, the official gang, the military party and the professional class this feeling does not need encouragement. Libels on our troops are officially circulated to engender fury against us which, acting on natures inclined to brutality, finds vent in various acts of savagery.

Aeroplanes Attack a Steamer.

Ship's Captain Hits and Drives them away.

LONDON, April 13.

ROTTERDAM.—Two German aeroplanes attacked the Cork steamer "Serula" near the Noordhinder lightship. The Captain was a good rifle shot and hit the aeroplanes, which retreated to Zeebrugge. The vessel was hardly damaged. A few bomb splinters were found on the deck. The Captain is convinced that the smaller aeroplanes failed to reach the shore.

FRANCE.

A Turkish Camp Bombarded.

LONDON, April 14.

A Paris communique says:—The battleship "Saint Louis" and seaplanes bombarded an important Turkish Camp in the Neighbourhood of Gaza.

Aeroplanes Bombard Military Sheds.

LONDON, April 14.

PARIS.—Last evening's communique said the day has been quite on the whole front and we consolidated the positions won at various points last week. Aeroplanes successfully bombarded military sheds at Vigneulles and scattered a marching battalion.

Eloquent Speech of the Minister for War.

M. Viviani at the Opening of the Council.

LONDON, April 13.

PARIS.—Opening the Council-General M. Viviani in an eloquent speech said that Germany was completely ignorant of the soul of France and was now suffering for her error. She thought to find the nation disunited and frivolous but found instead a wall of iron and heroic resistance against which she broke her best battalions. This wall was now moving gradually and pounding the Germans as in a mortar. France was prepared to add sacrifices to sacrifices in order to achieve her end.

Paris Communique.

LONDON, April 13.

PARIS.—The Communique says.—There has been some cannonading from sea to Aisne. We captured the trench eastward of Berry-Au-Bac. Mine warfare continues in Argonne. The day was comparatively quiet between the Meuse and Moselle. We have come into contact at several points with the enemy's entanglements.

French Sailors Ill-Treated.

By Captain of U 24.

LONDON, April 13.

The crew of the French Steamer "Frederick Frank," who have arrived at Plymouth, state that the Commander of "U. 24" when he boarded the ship, demanded money, and on their refusing ransacked the vessel, seizing provisions. He examined the ship's papers and threw them into the sea and hauled down the French flag and tore it in pieces. He fired three bombs and departed but only two exploded.

A Paris Communique.

LONDON, April 12.

PARIS.—The official Eye-witness describes the German attempt to recapture the redoubt at Beau Sejour. After a violent bombardment our lookouts reported that the Germans were massing. Soon our machine guns were sweeping the attacking force, composed of volunteers from all German regiments on this front. Our artillery also immediately came into action and few Germans regained their trenches. The Germans made another attack and lost very heavily, but got a footing in an advance trench. The French immediately counter-attacked and the enemy with difficulty held the trench through the night. Nevertheless the Germans made fresh rushes, which were broken by artillery and rifle fire. The Germans had crushed four hundred into a narrow space, and our heavy guns smothered them. The infantry also charge and only ten Germans escaped. Our losses throughout were very small. This German failure will complete the demoralisation of their troops who are already convinced of our superiority.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

The Carpathian Battle.

Experts' Opinion.

LONDON, April 13.

The latest Petrograd communique has been carefully scrutinised by experts, who interpret it as meaning that a great aggregation of Austrians and Germans from all quarters are making an intense endeavour to outflank the Russian left and compel the Russians to abandon the advance through the Carpathians by threatening to cut off their communications and overrun Galicia. They have already advanced as far as Strij. On the other hand, if the Russians are able to defend their left adequately, a turning movement of their right will equally oblige the Austrians and Germans to beat a hasty retreat.

A Russian Report.

LONDON, April 13.

PETROGRAD.—The communique says:—We captured prisoners and four machine guns in the Serwalki region. Eight-inch-howitzers have resumed the bombardment of Assowiacs. Forty guns replied and seriously damaged the German battery. The Germans endeavoured to send fireships against the fortress, but they were destroyed by gunfire. There is trench fighting everywhere in Poland. Russian artillery has done successful work against the enemy's batteries and a German aeroplane has been captured.

AUSTRALIA

A Hundred Australian Doctors.

Leave for Service at the Front.

LONDON, April 14.

A hundred doctors have been enrolled in the Australian Commonwealth for service at the front and the last batch leaves next week.

Great Trade Between Japan and Australia.

LONDON, April 14.

MELBOURNE.—Trade between Australia and Japan is increasing by leaps and bounds.

UNITED STATES

Revival of Peace Talk.

Opinion in America.

LONDON, April 12.

The renewal of peace talk in Washington is attributed by the American press to German inspiration. One of the German peace manoeuvres takes the form of a long interview with the Pope, who is represented as urging the United States to avoid anything that might prolong the struggle.

Peace Talk Premature.

LONDON, April 13.

The American press considers that the Pope's plea for peace is premature.

The Publication of German Note.
German Ambassador Severely Condemned.

LONDON, April 13.

There is a fresh outbreak of indignation in America against Count Bernstorff, the German Ambassador, owing to his publication of the German Note charging the American Government with non-neutrality without conferring with or receiving the permission of the State Department. The fact that the Note was accompanied by an offensively worded personal statement by Count Bernstorff justifying his action has increased the irritation.

The 'Kronprinz Wilhelm.'

The Captain's Statement.

LONDON, April 12.

The captain of the "Kronprinz Wilhelm" denies that he obtained guns before leaving New York on August 3rd. He asserts that he took them from the British steamer "Correntina," which he captured shortly after he left New York.

A Story of Anxiety and Privation.

The Captain told a story of constant anxiety and privation. The crew lived almost entirely on rice, much of which was soaked with sea water. Hence the Beri-Beri, which was chiefly among the prisoners. He captured a cargo of grey cloth from a French steamer, and the crew were dressed in uniforms made from this material. The Captain paid a tribute to the bravery of the British steamer "Chasehill," which was finally allowed to go after a long chase. Four hundred men and women prisoners were transferred to her.

An Emotional Meeting.

The meeting of the captains of "Prinz Eitel" and "Kronprinz Wilhelm" was emotional, they embraced and wept copiously.

GERMANY.

German Reprisal.
Treatment of British Prisoners.

LONDON, April 13.

It is announced in Berlin that thirteen British officers will be imprisoned in military detention barracks as reprisal for the treatment of German submarine prisoners in England.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, April 13.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 12th April:—The large reinforcements which the enemy is still bringing against the Russians in the Carpathians is the most noticeable feature at present. The Austrian communications show that the Germans are playing an important part. The position is not changed much but the Russians have captured another height and now command the main range over a front of 70 miles. From these summits the Hungarian plain is only twenty miles and the principal natural obstacles on the road to Budapest have been surmounted but the Uzsoz Pass is not yet in the hand of the Russians and the struggle may last sometime or weeks before the Carpathians are completely captured.

Bad weather interferes with the progress in Woivre. The success gained by the French at Les Barges south-east of Verdun is regarded of considerable importance. From the German prisoners it has been ascertained that the troops had been frequently ordered to hold on at all cost, and the General had said that to hold it they would sacrifice one hundred thousand men if necessary. The German losses here during the last two months amounted to thirty thousand men.

Turkish Cavalry from Cairo.

From Cairo small bodies of Turkish Cavalry again is reported moving near the Canal and water difficulties in the Sinai Peninsula have been somewhat exaggerated climatic conditions this year being the most favourable for some years.

Reduction in Shipping; Loss by Submarines.

The last Admiralty report on shipping losses by Submarines shows a slight reduction of numbers in arrival and departure during the week which may be accounted for by Easter holidays. The Germans have only just succeeded in maintaining an average of less than one ship per day. It is also noticeable that their success is not increased although the submarines now used are bigger and faster. Thus there is no indication of the fulfilment of the German boast that Great Britain would be starved.

Mr. Hill's Revenue Membership.

ALLAHABAD, April 13.

The Hon'ble Mr. Claude Hill, Officiating Education Member, will take over the Revenue Membership of the Council, his permanent appointment, on the 4th July.

CALCUTTA.

Proposed Muslim University.

Committees Appointed.

CALCUTTA, April 12.

An Aligarh correspondent writes:—The Muslim University Association held its sittings for the first time on the 3rd and 4th instant, presided over by Mr. Justice M. R. F. of the Allahabad High Court. Three Committees were formed, one of 9 members to go through the manuscript laws framed by the Honorary Secretary for the Association; the second, of 40 members, to consider the draft constitution of the proposed Muslim University; and the third committee, of 23 members, to consider the question of how to expend the profit of the Muslim University fund. The Association also made a grant of Rs. 2,000 towards the fund for making good the deficit in the College budget. The question whether Mussalmans should or should not accept the conditions embodied in the Hindu University Bill was not on the agenda of the Muslim University Association. It was not discussed formally during the meeting, nor was any decision arrived at on the point. No resolution was passed bearing on this question. What happened was this: Mr. Justice Hassan Imam, Mr. Justice Abdul Rahim, Mr. Mazharul Haq, and Mr. Jinnah took the opportunity of expressing their personal views to the gentlemen present, when the business of the first and third sittings had been concluded. The point urged by them was that the circumstances and conditions of the Hindu and Mahomedan communities were quite different, and Mahomedans should therefore be extremely cautious in framing their constitution and should not be hasty in view of the Hindu University Bill having been introduced into the Imperial Legislative Council.

Civil Servants on Military Service.

CALCUTTA, April 12.

The "Calcutta Gazette" this week contains the names of three young civilians whose services have been placed at the disposal of the Army Department. Mr. Daesh, who is 17th on the Bengal graduation list, was educated at Worcester Cathedral, King's School and Christ Church, Oxford. He came out in 1910 and was Assistant Magistrate at Nattore. Mr. R. Jackson, 173rd on the list arrived in India a little over a year ago, and was posted to Backergunge, while Mr. Lodge, who also arrived at the same time and is 174th on the list, was posted to Dacca.

BURMA.

Captain P. Hudson Promoted Brevet Major.

RANGOON, April 13.

Captain P. Hudson (Bergoon Volunteer Rifles) who has been mentioned three times in French despatches is now promoted Brevet Major.

TELEGRAMS.

UNITED PROVINCES.

A Troublesome Telegram.
An Application in Allahabad High Court.

ALLAHABAD, April 13.

At the Allahabad High Court Mr. Justice Chamier has just disposed of an interesting application for revision presented by Mr. Alibhoy Adamji Peerbhoy, son of the late Sir Adamji Peerbhoy, against the order passed by the Magistrate of Cawnpore instituting proceedings against applicant under Section 225 B. read with Section 109 I. P. C. It appears that the Deputy Superintendent of Telegraphs sent to the Magistrate a telegram which he considered to be objectionable. That telegram was sent by the accused from Cawnpore and was withheld. There was a case pending in the court of one of the Magistrates of Cawnpore under the Workmen's Breach of Contract Act. In this case warrants had been sent to Bombay for the arrest of some workmen. It is said some of the men for whom warrants were issued were arrested on the premises of the applicant. The Magistrate seems to have read the telegram as meaning that the applicant's representative at Bombay should take steps to protect these men from being arrested, and hence the alleged charge of abetment of obstructing the apprehension of the accused persons. Mr. Dillon with Mr. Ross Alston and Mr. Bikramjit Singh, of Cawnpore, appeared for the defendant. Mr. Dillon said that the telegram was a perfectly innocent document, and the information on which the Magistrate took action was information based on the telegram.

Chamier J.—Is it suggested that these people have spirited away some employees of Messrs. Cooper Allen and Co.

Mr. Dillon.—Yes, something of that kind.

Mr. Dillon mentioned that the applicant was one of the biggest millowners of Bombay, and he employed about 3,000 workmen. He did not know that these men were under agreement. When these warrants were issued he instructed his representative at Bombay that the men should be kept in the mail bungalow which, Mr. Dillon said, was the first place to be visited by men who would go to execute warrants. There was no cryptic meaning attached to the telegram.

Chamier J.—Why don't you say to the Magistrate that this is a harmless telegram? Has any body been to the Magistrate to say so?

Mr. Dillon.—The date for hearing was fixed for 29th March, and we have not given any explanation to the Magistrate. His client had been subjected to a considerable amount of indignity, and he came up before His Lordship and said this was perfectly a harmless telegram and he had been subjected to this indignity for having committed no fault. Even if the telegram had the meaning which the prosecution attached to it, then also no offence was committed under Section 225.

Chamier J.—But why should I do the Magistrate's work?

Mr. Dillon pointed out that, as this was an exceptional case, His Lordship ought to interfere.

Justice Chamier observed that Mr. Dobbs perhaps had no idea as to who the sender of the telegram was. He did not know that he was a man of position.

Chamier J.—What do you want to do?

Mr. Dillon.—I want your Lordship to quash the proceedings so far as it has gone.

The Assistant Government Advocate contended that his friend's action was premature.

His Lordship delivered judgment dismissing the application. He said it appeared to him that this telegram formed but a slender foundation for the institution of proceedings under Section 225 B read with Section 109 and His Lordship felt sure if the Magistrate realised who the sender of the telegram was he would never have issued the warrant. It was impossible for His Lordship, without knowing what other evidence is available in addition to the telegram, to say there was no ground for further enquiry.

The Barber Murder Appeal Case.

The Zemindar Acquitted.

ALLAHABAD, April 13.

At the Allahabad High Court to-day Mr. Justice Pigott and Mr. Justice Chamier delivered judgment in the appeal of Babu Ramsewak Singh, Zamindar of Azamgarh, who was convicted by the Sessions Judge of instigating the murder of Mr. Lawrence Barber in 1913 and sentenced to transportation for life. For the actual murder one Dambau was convicted in 1913 and hanged and two others transported for life. Relatives of Mr. Barber petitioned the Government that, besides the actual murderers there were others who were instigators who should be brought to justice. The Criminal Investigation Department made a prolonged enquiry and put up Ramsewak Singh for trial, with the result above. He appealed and the Local Government also put in an application regarding the inadequacy of the sentence. Their Lordships, after hearing Mr. Ross Alston for the Crown and Mr. Lincoln for the defence, passed orders to-day, reviewing the facts of the case and dealing at length with the question of motive, which the prosecution alleged was enmity due to litigation. Their Lordships found the case was not proved against the appellant. The approver, on whose evidence the prosecution chiefly relied, stated that the appellant had nothing to do with the murder and went to the extent of denying in emphatic language the appellant's guilt. Taking all the circumstances of the case, Their Lordships found Ramsewak Singh was not guilty and, setting aside the order of the Lower Court, acquitted him.

Prices of Wheat.

ALLAHABAD, April 13.

Prices of wheat continue to fall in the United and Central Provinces as the new crop comes into the market. Quotations at Cawnpore and Meerut are 9 seers and at Jubbulpore 19 seers per rupee. At Delhi the price is 8 and at Lahore 7 as the Punjab harvest has not yet been reaped.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

Punjab Chief Court.

LAHORE, April 13.

Sir Alfred Kensington, Chief Judge of the Punjab Chief Court, will hand over charge to Sir Donald Johnstone on the 27th instant. Definite announcement about the new Judge is still lacking, although the name of Mr. Leslie Jones is mentioned as the most likely successor.

BOMBAY.

An Impostor Telephone Inspector.

BOMBAY, April 13.

A clever fraud which is stated to have been committed by a man who appeared to be an Indian Christian is being enquired into by the Police. The man went to a mill at the Ferguson Road and informed the mill officials that the mill telephone was out of order, and said that he was an Inspector of the Telephone Company and had been sent there to remove the telephone for repairs. He removed the telephone but subsequently when the Telephone Company was communicated with it was found that the man was an impostor.

Proceedings Under Press Act.

Vernacular Papers to Deposit Security.

BOMBAY, April 13.

At the Police Court to-day Mr. Aston, Chief Presidency Magistrate, ordered three vernacular papers of Bombay to deposit various sums as securities under the Indian Press Act. The "Azad Punch," which has already deposited a security of Rs. 1,000, was directed to pay 2,000 and "Khan Bahadur Punch" and "Sandesh" to pay Rs. 1,500 each.

Gokak Canal Extension.

ALLAHABAD, April 13.

The "Pioneer" understands that no provision has been made in the current financial year for the Gokak Canal extension project in the Bombay Presidency. The Local Government, however, may possibly be able to find some funds for the preliminary operations.

SIND.

The "Prabhat" Defamation Case.

Accused Convicted.

KARACHI, April 13.

In the defamation case brought by Major Stephen, lately Civil Surgeon, Hyderabad, against the "Prabhat," a vernacular newspaper, the Magistrate convicted the accused and fined him Rs. 200 or in default two months' rigorous imprisonment.

Shipping Congestion in Home Ports.

KARACHI, April 13.

Speaking of the extraordinary state of the shipping congestion in the ports of the United Kingdom, the "Sind Gazette" says.—We learn upon the best authority that the steamers arriving in Home ports not infrequently find 20 or 30 steamers in front of them waiting to be discharged. An enquiry from the local agents of the Ellerman lines brings to light the facts that the "City of Lahore," on her arrival in Liverpool on the 10th March, found 38 steamers on turn before she could be discharged, whilst the "City of Karachi," which arrived in Liverpool on the 15th ultimo, found herself the forty-ninth steamer on the list for a discharging berth.

Weather Report.

SIMLA, April 14.

Precipitation continued in Kashmir and the neighbouring district. Thunderstorms have given light showers in Assam and central parts of the country. Chief amounts are:—Sialkot one inch, Srinagar two, and Sonamarg one and half.

Temperature is higher than usual in northeast India and is rising in northwest India.

FORECAST:—Decrease of rainfall in extreme north and some thunder showers in the United Provinces.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, April 14.

It has now been ascertained that Seven perished on the "Way farer."

Russian Bulletin.

PETROGRAD.—The official announcement says:—The battle in the Carpathians between the directions of Bartfeld and Stryi developed with great intensity on the 11th and 12th. The Russians progressed on both banks of Ondava after a most desperate battle and captured three villages in the direction of Uzsoz pass taking 2700 prisoners and twenty machineguns. The enemy in great strength delivered impetuous attacks on the heights of Koziouvka south of Volossate but were repulsed with enormous loss. The enemy in the Bukhovina on an extensive front in the direction of Zalestichikimade furious attacks on Saturday night in torrential rain and impenetrable darkness. Our infantry received them with bayonet and repulsed them. Several German attacks west of Niemen have been repulsed.

బర్మా

కృష్ణా నదిపై.

రంగూను ఏప్రిల్ 13:—రంగూను. వాలంటీయర్ కై ఫిర్ పటాలములోనుండి యిప్పుడు ప్రాన్స్ లో పోరాడుచున్న కృష్ణా నదిపై గాంకి మేజర్ పదవియిచ్చి. ఈయన ధైర్య, సాహసములకుగొప్ప పేరును పొందినది. ఇతని సేవలను గూర్చి మూడు సార్లు మెచ్చుకొనుచు వ్రాసిరి.

జాబులు

విలేఖకులకు ప్రకటన.

కొండముది నాసింహంగారు: - ప్రకటింప లేనందులకు చింతించుచున్నాను.

కమ్యూనిటీలో నొకడు: - పంతులవారికి వ్రాసికొనడు.

I

కృష్ణా జ్యోతి అందు కాటక్ మిట్టు లిమిటెడ్, ఏలూరు.

అయ్యా,

ఈకంపెనీ కర్మచారులను గురించి గుంటూరువా రిప్పుడు కళ్ళుతెరిచినను, ఇతరు లింతకుముందే కళ్ళుతెరిచినను భేదమంతగా లేదు. ఫలిత మొక్కటే.

చూడకపోయినను చూడలేకపోయినను తెలిచిన కండ్ల కను మూసినకండ్లకును తారతమ్య ముండదు.

9 వ తేదీగల తమ పత్రికలో నొక భాగమును ప్రశ్న మాల నొకదానిని బ్రతుకించి యున్నారు.

వానికి జవాబు కైక లేకపోయిందన్న బాగుండును. లెఖ్యులు స్వాధీనమందుంచుకొని వారికి దెలియకలసిన సంగ తుల కికిరులను జవాబు చెప్పడమంటలొ స్వాధీనము లేదు.

నిజమున్నను లేకున్నను అనేక కారణములను బట్టి జనల కంతమాత్రము బ్రతుకపరిపాలనయందు నమృతమున్నట్లు కనపడదు.

మాటపట్టుధలలు మానికంపెనీ అప్ట ననుసరించి యిక్కో స్పెక్టరు నొకని నిమిషించి ప్రకటననుంచి లెఖ్యుల వగయి రాలు తీసికొనిచేయించి అగత మైన విచారణచేసి రిపోర్టు చేయించుట యవసరమని నాయభిప్రాయము.

వింజమూరి భావనాచార్యులు.

II

గణపవరమునకు స్వామి.

అయ్యా,

భీమవరంగ్రామంలో మొదటనే మహామిషక స్థూల స్థాపించుచున్నారనియు అక్కడనున్న కుక్కపక్షి చంద్రరేఖనలె క్రమక్రమముగా వృద్ధిచెందుచున్న దనియు గ్రాయుటకు సంతసింపచున్నారను. ఈస్థూల రిసిస్టెన్స్ చేసిలోవర్ కెకండరీస్కూలు ఇంకొకస్థలమునకు మార్చెద రనియు వదంతుకలిగినది. అట్లు అధికార్లుచేయదలంచినచో ఆలోచనకండరీస్కూలును గణపవరంగ్రామమునకు మార్చిం చుప్రార్థించుచున్నాను. ఈమట్టుపట్ల గ్రామప్రజలు బిడ్డల విద్యాభివృద్ధివిషయమై దూర గ్రామములకు వెళ్లి తలిదండ్రులు పడుచు కృట్టులను బాలురు పడు కష్టములను దొరతనము వారు పూర్తిగా అలోచించియు ఇదివరకు ఈగ్రామము లో కొంత కాలమువరకు స్థూల స్థాపించబడి కొన్ని కారణాంతరములవల్లను ఇక్కడ ప్రజల దురదృష్టవశమునను తీసివేయుట తటస్థమయినది. ఈగ్రామములో ఘమారు 2, 3, 4 వేల రూపాయలవరకు సామ్యు వెచ్చించి కట్టించిన బిల్డింగుకూడకలదు. ఈగ్రామము జనబాహుళ్యము. కలిగి తాణాకచ్చెరీ, రివిన్యాయస్పెక్టరు, సబ్పోస్టాల్ మున్నగు ఉద్యోగస్థుల యునికికట్టును వర్తకస్థానమును గలిగి అధికార్ల రాకపోకలకు సదుపాయముగానుండుటచేతను భీమవరం గ్రామమునకు 6 మైళ్లదూరముగల వీరవాసరం గ్రామంలో లోవర్ కెకండరీస్కూలును 10 మైళ్లదూరముగల ఆకువీటి గ్రామంలో ప్రైవేటువరకును, లోవర్ కెకండరీవర్గ మిష.కొ నిస్కూలును కలిగివున్నది. యామట్టుపట్ల గ్రామముల బాలురుచదువుకొనటకు 14 మైళ్లదూరముగల భీమవరం గ్రామ ము వెళ్లుటయు తటస్థమయిచున్నది. కాబట్టి యాకష్టములకు అధికార్లు స్వాయబుద్ధితో యోచించి భీమవరం గ్రామమునకు దూరముగానున్నట్టియు యామట్టుపట్ల గ్రామములకు చదువు కొనటకు సదుపాయముగానున్న గణపరం గ్రామంలో స్థాపించగలండులకు ప్రార్థించుచున్నాను

శృంగారకవి-సుబ్బయ్య, మొబరు.

III

శ్రీహిందూ బాలరమాజము-రాజమహేంద్రవరము అయ్యా,

ఈసమాజజాత్యును నీవత్సరము రెండుపరీక్షలుగావింప బడును. పరీక్షలు జూలయి నెలలో జరపబడును. ఏతేదీ లను జరుపబడునో ముందు తెలియజేయబడును. ప్రథమపరీ

క్షకు బహుమతి మొత్తము 20 రూపాయలు. వీధులమును 12 మందికన్న నెక్కువమంది దరఖాస్తు వెల్లెడకో యయ్యది యెల్లపరీక్ష స్థలముగ నియమింపబడును. పతనీయగ్రంథములు 1. కుచేలోహభాగ్యము (భాగవతము) 2. వాగిలాడి కుప్ప స్వామిగారిచే 'రచింపబడిన శంకరాచార్య జీవితము 3. నందూరి మూర్తిరాజుగారి జహను దేశసాంఘిక చరిత్ర విజ్ఞానచంద్రికావారి రచనయుక్త (నవల)వీనియందు ప్రశ్నా పత్రములు మూడుండును. ముఖ్యముగ సులభవచనరచన గమనింపబడును.

రెండవపరీక్ష:-వార్షికరబీరీక్షచేయబడును.పరీక్షాస్థలము రాజమహేంద్రవరము. బహుమతి 5 రూపాయలు. 15 నిమిషములు చదువుటకు వీలగుటకు, పద్యములతో మిళితమయిన వచనభాగము నొకదానిని పరీక్షా కాలమునకు 15 దినములకు ముందు దెలుపబడును. పరీక్షాస్థలమునకు రెండుదినములకు ముందో పరీక్షాజనుపబడును.అందుసమయలయిన వారిని పెద్ద పరీక్షకు రానిచ్చెదరు. ఇందుచక్కగను సుబోధకముగను, సులభగ్రాహ్యముగ నుండునట్లు జరుపుట ముఖ్యము.

రెండుపరీక్షలకు 1, 2, 3 ఫారములలోని విద్యార్థులందరు శ్రుతిపురుషవివేక్షిత లేకుండ రావలయు. దరఖాస్తు రుసుము రూ. 4-0-0 ను, దరఖాస్తు ఫారములు పూర్తిచేసి పరీక్షా కార్యదర్శక జూనియర్ లేదా లెఖ్యుగ చేపాలెను.

ప్రథమ పరీక్షకు కాగితములు కలయు విద్యార్థులె తెచ్చుకొనవలెను. దరఖాస్తుఫారముల కోరిక బక అంతా బిల్లిపంపిన పలపబడును. నిబంధనలు మార్చుటకును, పరీక్షాస్థల ము నియమించుటకును సమాజమునకు స్వాతంత్ర్యము గలదు. ఇంకను వివరములు కావలసిన కార్యదర్శిగారికి వ్రాసిన తెలియగలవు.

గుండవరపు వెంకటాచార్యులు, పరీక్షా కార్యదర్శి.

IV

పదునెనిమిదవ గుంటూరు మండల

అయ్యా

5-4-15 తేదీన యాసభ సభ్యురాలు మహావళి నాయుండి అనుకూలవాదులు, ప్రతిభావీరులు అంతాచచ్చు రు. సభ వుదయం 7 గంటలకు మాకుకుండనగానే ప్రతికూల వాదులగు ఘంటలకే లేచారు. యెక్కడమాసిగా గుసగుసలే దైవాద్వైత పద్ధతివారు అనురాద్వైత పద్ధతివారుఅంతా బయలుదేరారు. ఆనరేటిల్ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి రజస్వలా వివాహశాసనమును యారోజు సభలో విమర్శించి ఆమోదిస్తారట. దానిని ఆమోదించుచుండ గందరగోళంచేయ్యాలిత్తెర్లగారి బయలుదేరండి అంటూ శర్మగారు వగయిరాలు వీధులవెంట అందరిని పొగుచ్చేనా ఆదానిడిపడి అంతాసభకుచేరారు. రజస్వలా వివాహశాసనమునుగురించి యోగిశ్రీనివాసశాస్త్రిగారి వివాహసం చెప్పారు. దానికి వార్షించి సంఘసంస్కర్తల పేరిటవారు చెప్పట్లు గొల్చారు. కొందరు ప్రతివాదులగు పూర్వచార పరాయణుల అభిప్రాయాలు మాతీర్మానంలోకి తీసుకోమి, కాని మియ్యవప్రకారం మీరు చెప్పకొండి అన్నాయి. బ్ర|| శ్రీ|| మార్గండుకు శర్మగారు లేచారు. ఏవో కొన్ని చెప్పారు. ముఖ్యము అక్కడినుంచి ఎవరో గోపాలరావుగారింట్లో ఏం చెప్పా! స్వధర్మప్రకాశినిపత్రిక చిత్ర తీసి కొని వారియప్రవచ్చిట్లు స్లోకాలు వప్పగించారు. అయిత్ర శ్రీరామమును అంగీకరించారు సభవారు. సభాంతాన ఒకనోటిను పట్టుకొని ఒక మహిమభావుడు చదవడం మొదలుపెట్టాడు. దానిలో యిట్లావున్నది. యాదీను జుగిససభలో దుష్టులగు సంఘసంస్కారులు బోధించిన దుష్టవాక్యములను లోబడి సభ్యులు చెడిపోకుండా వుండిగలందులకు మధ్యాహ్నము శ్రీమల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులవారు ఉపన్యాసం చేస్తారు గనుక అక్కడికి అందరు రావలసినది. కొండు భట్ల గోపాలకృష్ణయ్య" అంటిట యావాక్యాలు వివరవగానే సభికులందరు లేచిపోయినారు. మధ్యాహ్నం లోకపోలలో ఆగ్రామవాసులే చాలామంది సభ్యులుచేరారు. శ్రీ|| డాక్టరు శ్రీధర వేంకటేశ క్షేత్రాధిపతి గారు యం. ఏ. సి. హెచ్. డి బ్రాహ్మణ ధర్మములను గురించి సంస్కృతిములో వ్యాసం వ్రాశారు. చదవడం మొదలుపెట్టారు. బ్ర|| శ్రీ|| మల్లాది రామ కృష్ణ సోమయాజులగారు తెలుగుతర్జుమా ప్రారంభించారు. "బ్రాహ్మణాం" అని వచ్చినచోట్లా శాస్త్రుల పేరిటవారంతా చంకలు గొడతారు. వానిలోచెప్పే భావముప్రకారం అక్కం చెప్పారో లేదోగాని మొత్తానికి బహుసాంపుగావున్నది. ఎంత నేపు చెప్పినా బ్రాహ్మణులు అగ్రకులజులు ధర్మశాస్త్రాలన్ని

వారికల్లనే వ్రాయబడలేదు. బ్రాహ్మణులు ఆచారాలను బ్రాహ్మణేతరులు అవలంబించాలి గాని బ్రాహ్మణేతరుల ఆచారాలను బ్రాహ్మణులు అవలంబించటం తప్పుఅనిచెప్పాడు. బ్రాహ్మణేతరుల ఆచారాలను చూచి రజస్వలా వివాహము సమృత్తు మనుటకంటె మనమే సమృత్తగా బ్రాహ్మణేతరుల ఉదాహరణరూపంగా ఆచరిస్తే మంచిది అని శ్రీక్షేత్రాధిపతి గారి అభిప్రాయం. మొత్తంమీద ఉపన్యాసం చాల సాంపు గావున్నది. ఆనరేటిల్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి బిల్లునుగురించి ఇంతమంది ప్రతివాదులుబయలుదేరడంమనచేతలో సమాజమే. వెనుక సమాజమునాలు రద్దుచేసేటప్పుడు ఎన్ని వేలమంది కూడ దని సంతకాలుచేసి మహాజను పంపుకోలేదు. శ్రేయాంసిబహు విఘ్నాని" అన్నారుకాదా!

అక్కిరాజు వారు దేవ గావు.

V

కృష్ణామండల సభ.

అయ్యా,

ఈసంవత్సర మిసభకు కైకలూరుతాలూకా గ్రామ ట్టుముగ్రామములో మే నెలలో జరుపుటకు నిశ్చయింప, కొందరు మే నెలలో జరుగుట ఉత్తముగాదని వ్రాసియున్నారు. వారికివిధింబుగానైనను నచ్చచెప్పట కీకొంది విషయములను వ్రాయుచున్నాడు. మన్నింపగోరెదను.

(1) మే నెలలో జరుపనియెడల కైకలూరుతాలూకా లో సభ జరుగుటయే దుర్భటము. ఏలనన, సరియగు మార్గము లులేవు. వర్ష కాలములో తడిసినబాటలమీద బండ్లవరువు. బ్రహ్మకై నను గప్తముగానుండును. పడవల వసతిలేదా యని చెప్పెదరు? ఉన్నది కాని లాభమేమి? అక్క హావ్యన సంఘమువారే కాన్పించుట. సభ్యులే కాన్పించరు. తాలూకా తాలూకా మాయమగుదురు. ఏలననవ్యవసాయపు దినములలోనిండ్ల నువదలి యొక్కతూడమైన నుండలేరు ఉండుటకు కలనపడదు. ఇంతమాత్రము ఉండలేనివారు దేశాభిమాన మెటుచూపుదురని ప్రశ్నించుచున్నాను? దేశాభిమాన మిప్పుడును? విద్యాధికు లాత్తు! విద్యరచ్చివచ్చుకుదా! కైకలూరుతాలూకా యా విషయములో సున్నగదా! అటునుచో తాలూకావారికి వీలయినప్పుడే శాంతులుక, ధీరులు, దేశాభిమానులు, నాయకులును దోడ్పడి సభను జనుప్రదముగ జరిగించ గోరె దను. విద్యాధికులు తాలూకావారియందు నెపమెన్నరారు. విద్యను స్వావీరింపజేయుని లోటు ఎవరిది? విద్యాధికులదిగా దా! కాబట్టి దేశములో విద్యవ్యాపింపయెడల, విద్యాధికు లు విద్యాధికులతో గలియుక సకలబాధలు పెట్టెదను. వారు విద్యాధికులగునటను, వారు నాగికులగునటను, వారు నూతనా దర్శములు గలవగునటను నట్టిబాధలను ఓక్కతో నోక్కట విద్యాధికులవిధియై యున్నదని నొక్క వక్కాణించుచున్నాడు.

2 గాడాంధకారి బంధురంబుగ నట్టి ప్రదేశములలో నూతనశక్తిని, నూతనాదర్శములను పెదజల్లి వెలుతురు నిచ్చుటయే పరమధర్మము. ఇక్కడేవోవిధముగ సభనుజరిపి పోవు దమను యుద్దేశముతో రావద్దు. ఇక్కడనే కష్టములకన్నీటికిని ఓర్చి, జేసుగియెండను జడియక క్రితేపులైన గోకే గారివలె దేశసేవకుజేయుటకు బ్రతుక్కింపుకు ఓక్కువ్రామండల నాయకు లారా! విద్యాధికులారా! అంతియేకాని వేసనియెండలు. దాని వీలుగాలేదని వక తెల్పియు, విద్యరానివారితో మనకు సంబంధమేమనియు దలంచి దేశసేవకుజేయుట కడుకోవనీయును. నిజమైన పవిత్రమైన, శ్రేష్ఠమైన నాయకు డట్టి లోటుబాటు లకు జంకడు. కష్టములెన్నివచ్చినను దొలగించు కొనుటకు బ్రయత్నమునేయును.

3. ఎన్నియెండు సకలసౌకర్యములకు దావే మాగ్గుము లకు బుట్టినిల్లయిన పట్టణంబులలోనిసభాజనుపడును? అట్టి పెద్ద పట్టణములలో జరుపుటలనినేమైన లాభమున్నదా? ఒక్కలాభమున్నది. అది యేమన రైలుమీద సునాయాసముగా రావచ్చును. పోవచ్చును. సోడా, లిమ్మసేడు, బిస్కెట్లులగు నవి దొరుకును. దేశాభిమానులు ఇట్టి వానికా చూడ. లసినది? రాను రాను సభల యాదర్శము లిట్లు పరిణమించుచుండుట లజ్జాకరముగాదే !

కావున నో కృష్ణామండల నాయకులారా! విద్యాధికు లారా! ఈతాలూకాలో మే నెలలో జరుగబోవు మండలసభ కెట్టియాటంకములు చేయక, మిహ్వరము పూర్వకముగ, దేశాభిమానముతో నిజమైన సాదరభావముతో, నిజమైన మాత్రి భక్తితో మిహ్వరముయొక్క యుత్సాహమును దోహదక వారికి దోడ్పడి మండలసభను నిర్విఘ్నముగ జరుపగలందులకు మిమ్ములను గోరుచున్నాడు. దైవము తోడ్పడును గాటి:

ఒక దేశాభిమాని.

కాషీసుల గండ్రగోళము

డిసెంబరు నెలలో జరుగుట.

అధికారులు వివరములను తెలుపుట.

రంగూను ఏప్రిల్ 18:—కడచిన డిసెంబరు నెలలో, సా. బాపా కాషీసులు బర్మకు త్రవ్వకపు చిట్టచివరను గండ్ర గోళము చేసిరి. దీనిని గురించి అధికారులు వివరములు ప్రకటించిరి. ఈ గండ్రగోళము అణచి దోపిడీలను క్షీణించుటకై కొందరు పోలీసు భటులు పంపించబడిరి. ఈ పోలీసు భటులు చేసిన సంగతుల వీక్షించి వివరింపబడినవి:—కడచిన డిసెంబరు మాదన వారము ఆ ప్రాంతమునందు కామియాంగు సివిలు ఆఫీసురు, క్రాస్బీగారు, పర్వతము చేయుచుండిరి. వీరు పర్వతము చేయుచున్నప్పుడు, కామియాంగు గ్రామములని కాషీసులు ఏడు దున్నపోతులను దొంగిలించిరి. దున్నపోతులకొరకు వెదకగా లావా అను ప్రాంతమునందున్నట్లు తెలిసెడి. తరువాత కొన్ని రోజులకు క్రాస్బీగారు తిరిగివచ్చిరి. ఆప్పుడు దున్నపోతులు పోయిన సంగతి వీరికి గ్రామములు చెప్పకొనిరి. దానిని దొంగిలించునా ఆను గ్రామములలో దున్నపోతులను వదియు, వారిని తోలుకొనివచ్చి దొంగలను వెంబడించవలసిన దనియు వీరుకాయంగులకు అనునదని, కొందరిని వెంటబెట్టుకొని వెళ్లవలసినదని ఉత్తరువు చేసిరి. నింగునూ గ్రామములో నీసంగతిని గ్రామాధికారికి తెలియజేసి దున్నపోతులను పట్టి అప్పగించుటకు కోరిరి. ఇందునకాత దంగీకరించి, మరునాడు వీరిని తోలుకొనివచ్చెదనని వాగ్దానము చేసెను. కాని గ్రామాధికారియు, గ్రామములను దోచుకొని దున్నపోతులను రాత్రినే గ్రామమునుండి దాటివదిలెను. ఇందువలన కాయంగులకు అనుమానము కలిగి, గ్రామములను వీరు చేయుచున్నారని, రామియాంగులకు వచ్చి క్రాస్బీగారికి వీరిద్రోహమును, జరిగిన సంగతులను తెలియజేయుటకు నిశ్చయించుకొనెను.

మరునాటి ఉదయమున ఇతడు అనుకొనిన ప్రకారము కామియాంగుకు బయలుదేరెను. అపి పట్టణము సమీపించుచుండగా నిలిచి కొందరు కాషీసులు పట్టుకొని కొట్టిరి. వీరు రమారమి నూరుమంది యందురు. ముప్పదిమంది దగ్గరకు పాటు లున్నవి. ఈ కాషీసులు తుపాకులను చేయగా ఇద్దరుతప్ప తక్కినవారందరూ చనిపోయిరి. వీరిద్దరులలో తక్కినవారిని, కామియాంగులకు వచ్చి సమాచారమును చెప్పిరి.

ఈ సంగతిని విధి క్రాస్బీగారు కామియాంగును రక్షించుటకు కొందరిని ఆజ్ఞాపెట్టి కొంతసేతో నీరుక్కార్చును జరిగి ప్రదేశమునకు వెళ్లిరి. తరువాత కెవైకు కిచ్చుగారు 75 గురు భటులతో మోగాంగునుండి సహాయముగ వచ్చియుండిరి. ఈలోపుగ సంగతి సందర్భములు మిగిల్చి వా డిప్యూటీకమిషనరు, ఇంజీ. ఫార్మర్ గారు కొందరు భటులతో 'పరిశోజు'లకు భోజన సామాగ్రిని తీసికొని బయలుదేరిరి. కాషీసులు చాల మంది యుండియు తెలిసి, క్రాస్బీగారు తమ భటులతో వెనుకకు మరల వలసిన వారైరి. వీరు కామియాంగును చేరి, బ్యామిలిటరీ పోలీసుకు సంబంధించిన, కెవైకుబర్మగారు రంగూనుకు వచ్చుచుండగా, కామియాంగుకు వచ్చి సేనకు నడి పించుటకు ఉత్తరువు చేయబడినది. వీరు కాషీసులను వెంబడించి మండలములలోని మరి కొంతభాగములలో అలజడికలుగునని కెవైకు వైకుగారు కెవైకు హోబ్బెగారును మాండలేమండి. ఆ ప్రదేశమునకు పంపించబడిరి. ఇక్కడ జరిగిన సంగతులన్నియు, కెవైకు వైకుగారికి రిపోర్టుగా తెలుపబడినవి. వీరికి వెళ్లి తనితేవకు జరిగిన సంగతుల లిందులొనర్చుచి. వీరి తరువాత కెవైకు హోబ్బెగారు నాయకత్వము వహించిరి. వీరు సేనలనుడించి నవ్వుపూజరిగిన సంగతుల వీరికి రిపోర్టుగా వ్రాయబడినవి.

కెవైకు బర్మగారి రిపోర్టులో నీ కిందిసంగతులు ఉన్నవి:—వర్మిల్చి వాటిల్లారు ఉత్తరమునను, వాయవ్య భాగమునను కాషీసులు తుపాకులు చేయుచునని కడతలు పోయియుండి డిసెంబరులో కామియాంగు మాంగు పోలీసులు అను నదని, అతని యనుచులను పోత్య చేసిరి. ఇతని అనుచులలో కొందరిని మాత్రము బ్రతికిరి. అపి, టింగుక్రికాంగు గ్రామములను దగ్గర నీ పోయి జరిగినవి. ఈ గ్రామములు కామియాంగుకు ఉత్తర భాగమున ఉన్నవి. ఈ ప్రాంతములను క్షీణించుటకు కొందరు భటులను పంపించుట తత్వసంపన్నమైంది. 800 మందిని రెండు ఫిరంగులతో పీరిమిదకు పంపించుటకు యోర్నాలులు చేయబడినవి. ఈ సేనను, కెవైకు కిచ్చుకు, లెక్కినెంటు టిప్ట్యాగార్లు సిద్ధము చేసిరి. జనవరి 5 వ తేది: యలుదేరుటకు ఈ భటులు సిద్ధముగ నుండిరి. వర్మిల్చి వాడిప్యూటీకమిషనరు గారు ఈ సేనతో నుండిరి. ఈ సేన జనవరి 5 వ తేది మధ్యాహ్నము బయలుదేరినది. కియాంగులకును, ఇతని వర్మమువారిని పోత్య చేసినవారిని వీరితో సంబంధమున్న గ్రామములను క్షీణించుట వీరియొద్దేశము. వ్యావమునరకు వెళ్లి తరువాత తూర్పుగా ధామా అను గ్రామముల

వైపును రావలెని డిప్యూటీకమిషనరుగారి ఆమలు ఉద్దేశము (వయామములతో నేగమున జరిగినవారు. అందుచేత అహార పదార్థములను ఇబ్బందిపెచ్చిరి. అందుచే నేపథ్య ప్రకారము ఏమిచేయుటకును వీలయినదికాదు.

దేల్లియు. స్కాటుగారు, జనవరి 12 వ తేది, కొందరు భటులతోను, అహార సామగ్రితోను వచ్చుటవలన కొన్ని కష్టము గల్గెను. ఈలోపుగ, కెవైకు వైకుగారు నాయకత్వము క్రిందనున్న సేన మోగాంగునుండి, ధామాకు బయలుదేరినది. అందుచేత కెవైకు బర్మగారి సేనకుడ నీ ప్రాంతమునకే వెళ్లుట నవసరము. స్కాటుగారికి తెలిసిన సంగతులవలన విలాబము అనునదనికూడ కుట్రతో సంబంధమున్నట్లు తెలిసిరి. మేధాజువుకు జయప్రదముగ సేనతేరినది. వైకుటకు నవ్వుమేమియు కలుగలేదు. ఈ సేన శత్రువులకు అపారనష్టము కలిగించి చాలమందిని హతముచేయక పోయినను, వీరు బయలుదేరిన ఉద్దేశము నెరవేరింది. తదనంతరము తమ కేటుల వీరికి విధించబడినవి. ఇవిగాక, 4 ఫిరంగులు, 9 కత్తులు, 8 బల్లెలులు. మరి కొంతయుద్ధ సామగ్రిని దొరికినవి. ఇక్కడి గ్రామాదులకు చాలా సే అయినది. చాలా సేనల నవ్వుమేమియున్నది. దీనివలన వీరు పోలీసు కాలమునకు మరల గండ్రగోళమునకు వెళ్లిరి. శత్రువులు దిట్టమైన సామములలోనుండి, పోరాడిరి. వీరిని త్రొక్కినవని వచ్చుచున్న మనసేవకు తీర: రిపోర్టు మేమియున్నది. కేసీయుండలేదు. మనకంటె వారికే చాలావ్యయము కలిగింది. తెలియుచున్నది. తమ యెత్తులేమియు సాగవని తెలిసి పరుపాపోయిరి. ఇక్కడి ప్రదేశమును గురించి వారి పాటలు, స్మృతులు మార్గములను గురించిగాని తెలియదు. అందుచే మేధాజువు శత్రువుల సేనకు పంపించుట చాల యిబ్బందికలుగుచున్నది. వెనుకకు మరలకుండ మేధాజువుకు సేన వెళ్లి తీరవ: యని నిశ్చయించుకొనిరి. కాని ముగ్ధులతో వచ్చుట కనుక నుండెను.

స్కాటుగారు సేతో వచ్చుటవలన బర్మగారి సేనకు చాల లాభము కలిగినది. దీనివలన ఈ సేనకు యెన్నియోసంగతులు తెలిసినవి. స్కాటుగారు తమకు ప్రమాదకరమైనను చాల గ్రామములలో పరిచయము చేసికొనిరి. ఈ కారణములన ఆ గ్రామములలోనివారి నిరోధము తగ్గినది, స్కాటుగారు చేసిన ప్రతిపక్షమును మేధాజువుకు తెలియజేయబడినది.

సేతో వెళ్లిన పోలీసులతో అఫీరగు ఫార్మర్ తాము అవినద శత్రువుల పసారాసలమును పట్టుకొనిన విషయమును మాండలే కమిషనరుకు పంపిన రిపోర్టుగా వ్రాసెను. దానిలో ఈ కిందివిషయములున్నవి. రాత్రి రెండున్నర అయినది. చంద్రుడు అప్పుడే ఉదయించినాడు. వా వెనుకవారు చెప్పిన శత్రువుల పసారాసలమునకు ఆప్పుడు కెవైకుబర్మ, ఇరవై మంది మూర్ఖులు పాదరక్షలను తీసివేసి కట్టుకాకుండ వెళ్లిరి. లావాదావా మేనల్లుడగు టింగుటానువారికి దోపిదామెను. మూర్ఖులు బర్మగారు వెళ్లి ఆయుధపాటులై ఒకగుచి తెలొనన్న ముగ్గురు కాషీసులను బడి ఇద్దరిని చంపిరి. మాదన వారికి దాయకులగు దెబ్బలు తగిలినవి. చనిపోయినవారిలో ఒకడు గ్రామాధికారియగు ఫింగ్ నీ మేనల్లుడు. ఇతడు గుడి నెలొనూడి పోరాడుచుండగా కెవైకుబర్మ కాల్యన తుపాకి గుండు తగిలి చనిపోయెను. తక్కినవారందరూ ఆపినులు.

కెవైకు వైకుగారి రిపోర్టులో యిటువచ్చుట్లు అన్ని సంగతులు ఉన్నవి. వైకునగారు నాయకత్వము క్రిందనున్న సేన మోగాంగునుండి బయలుదేరి ధామాకు వెళ్లవలసిన ఉత్తరువు నైనది. కారణ మేమనగా అక్కడ అపియు చుట్టుపట్టులనున్న గ్రామములను బలపరచి టింగుటా, ధామాలను దగ్గరను మార్గము గుండ ఎవరిని రాకుండ చేయవలసినది తగినయోర్నాలు చేసిరి. అందువలన వారిలో పోరాడుటకు వైకునగారు సేనవీరికొని ధామాకు వెళ్లిరి. అక్కరమైంది. ఈయ: సేనను తీసికొనుట టింగుటా బ గవనద్రువు వెళ్లినప్పటికి అక్కడ బూడిదె అగపడినది. శత్రువులు క్రిందటిరోజు రాత్రి అచ్చటినుండి వెళ్లిపోకముందు ఊరక తుపాకులు కాల్యనందున బూడిదపడి యుండెను. మరి యొక పటాలమునచ్చి వాటిరాత్రి వైకునగారు సేతోకలసి కొనెను. శత్రువులు కొండవెంబడిపడి పోయిరి. వారు పోయిన దోపిడీ అక్కడక్కడ తుపాకిమందు సంచులు, లోటాలు పడియుండినవి. మరి కొంతదూరముపోయిన తరువాత శత్రువులు అగపడిరి. అదెవలో గుంటలలో దాగి కొని మూడు పోవుచున్న శత్రువులమీద గురిచూచి తుపాకులు కాల్యితిమి శత్రువులు అప్పుడు నిలిచిరి. ఇక్కడ పోరు జరిగినది. ఈ పోరులో మనపటాలమునకు జయము కలిగింది. మనపటాలములో 5 గురు నవ్వుమేవారు. శత్రువులను పోరాగొలిపిమి రెండవ నాయకుడగు కెవైకు హోబ్బెగారు కుడిచేపుగాను, కొంతసే ఎడమచేపుగాను పోయి శత్రువులను ముట్టడించిరి. మనము కాల్యన తుపాకిగుండ్లు శత్రువులు కట్టుకొన్న అలవకు 40 గజములదూరములో పడినవి. మేము రితుపాకులు కాల్యన వెంటనే మా సేన తమ్ములు ముట్టడించుచున్నది గ్రహించి అలవలో నుండి బయలుదేరి అంతకు ముందే ఏర్పరచుకొనియున్న దోపిడీపడి పోయిరి. ఇంతలో కెవైకు హోబ్బెగారు మహా అగపడినది. వీరు ముగ్గురు శత్రువులను చంపిరి. ఒక్క శత్రువు మట్టుకై అగపడినది. మొదటి అలవకు వెనుకనున్న గొడ్డుమీద అక్కడక్కడ నెత్తురు అగపడినది. ఈ అలవ దాటినతరువాత మన సేన బహు బాగై త్తగ ముందుకు వెళ్లింది. రోడ్డుకు రెండు ప్రక్కలను గోతులు అగపడినవి. ఒకచోట గోడ్డుకు 15 గజముల దూరమున ఒక అలవ అగపడినది. సుండాకాంగును స మీ పించు వ ర గు శత్రువు లెచ్చుటకు అగపడినది. అక్కడ మట్టుకు దిట్టముకు

అలవను కట్టుకొని యుండిరి. ఈ అలవను బాచి కెవైకు హోబ్బె తన ముతాతో నిలిచిపోయెను. కెవైకు వైకుగారు కొంత సేతో శత్రువులను ముట్టడించుటకు ఎడమచేపుకు వెళ్ళుచుండెను. ఈ సమయములో వైకుగారి ఎడమకాలికి దెబ్బతగిలినది. అంతట ఆయన నడువలేకపోయినాడు. వెంటనే తన సేనను ముందుకు వెళ్ళుచు ఉత్తరచిచ్చువచ్చి తన సేనను నడుపుమని హెచ్చరిక కలుగుచేసెను. ఆయనవచ్చి సేననుడివెను. తరువాతను శత్రువులు మన సేనను ఎక్కడ విడిచివలెదు. ఆ ప్రాంతములు శత్రువులకు చక్కగా తెలిసియున్నందున వారు తొందరగ వెళ్లిపోయిరి. ఈ కారణమువలన వారిని పట్టుకొనుట చాల దుర్లభము.

కెవైకు హోబ్బెగారు వ్రాసిన రిపోర్టులో తరువాత జరిగిన పోరాటములను గురించి వ్రాసియున్నది. జనవరి 19 వ తారీఖున శత్రువులు, సుమరాంగువద్ద చేరుచున్నారని కెవైకు హోబ్బెగారికి కలుగుచున్నది. అహారపదార్థములు రెండోరోజుల తరువాత వచ్చినందున కెవైకు హోబ్బెగారు క్షత్రా, వైకుములమీదగా తమ సేనను ధామాకు తీసికొని వెళ్లిరి. జనవరి 23 వ తారీఖున వాటికి కెవైకు హోబ్బెగారు క్షత్రాచేరి. ఈలోపున పోరాటములేమి జరుగ లేదు. క్షత్రా స మీ ప ము న ను న్న కాంపాన్ గ్రామముల వలెనే క్షత్రా గ్రామములు కూడ హోబ్బెగారి సేనయందు స్నేహమును చూపిరి. గ్రామములలో ఆయుధములకు ఇండ్లను సోదామాడగా ఏమిదొరకలేదు అనాడె వైబం, పాకాగ్రామములకు వెళ్లిరి. ఈ రెండు గ్రామములలోని ప్రజలును ఈ గండ్రగోళములో సంబంధించలేదు. వైబుగ్రామములో కాల్యన సుంరాంగును వదలి వెళ్లిరి. రని చెప్పినాడు. శత్రువులు అర్ధము అగపడిరి. వారిపై మేనా తుపాకులు కాల్యితిమి. కాని లాభములేకపోయినది. తరువాత మా సేన కటాన్ గ్రామమును ఆక్రమించు కొనినది. ఒక కపిసేనపాటుకి ఎడమరొమ్ములో గొప్పదెబ్బ తగిలినది. ఇక్కడ ఇంతకన్న విశేషములు ఏమిలేవు. జనవరి 26 వ తారీఖున మన సేన తిరిగి నిరాపరాధముగ ధామా గ్రామములో ప్రవేశించినది. మరునాడు తిరిగి మన సేన సుమరాంగుమీద తుపాకులు కాల్యనది. జనవరి 27 వ తారీఖున జనవరి 31 వ తారీఖున 120 మంది సైనికులు వావాకు వెళ్లిరి. ఫిబ్రవరి 3 వ తారీఖున క్షత్రా వెళ్ళుటకు తిరిగి బయలుదేరినాము సెంపీనదీని మన వేగులవారు దాటికొని తేవో ఇంతలో శత్రువులు వచ్చి యెదిరించి విరామములేకుండ తుపాకులను కాల్యిరి. వేగుల పటాలమునది దాటికొని వారికి ఒక్క ముట్టుకు నవ్వుమేనాడు. వేగుల పటాలము శత్రువుల అలవలకు 50 గజముల దూరములో నిలిచిరి. ఎత్తు ప్రదేశములనున్న శత్రువులు మన వేగులపటాలముమీద తుపాకులను కాల్యిరి. మోణములేమి వేసిరి. తరువాత మన సేన కొంత సేపు భావోద్వేగంతో శత్రువులపై గుండ్లను వేసినది. వేగుల పటాలమునకు సోదామ్యముగ మరిరెండు పటాలములు వచ్చినవి. అంతట శత్రువులు ముట్టడించవలసిన ప్రయత్నించిరి. ఎంతదూరము పోయినను అలవలుండెను. చాలసేపటికి శత్రువులను ముట్టడించకలిగిరి. ఈ ప్రయత్నిము సాగుచుండగా శత్రువులు విరామములేకుండ తుపాకులను కాల్యిరి. ధ్వనినిబట్టి చూడగా రెండు ఫిరంగులను కూడ ఉపయోగించినట్లు తోచుచున్నది. ఒక ఫిరంగిని మేము కనిపెట్టి ధ్వంసముచేసితిమి. తరువాత వారు ఉపయోగించిన ఫిరంగులు 500 గజముల వరకు గుండును వేరుగలవని కనుగొంటిమి. మా పటాలము వారిని ముట్టడించగానే వారు పారిపోయిరి. మధ్యకున్న అలవలు భాగి చేసిరి. మధ్య అలవ రెండు కొండలమధ్య నున్నది. దీనిని భేదింతుట ఎవరికిరయు కాదు. ఇంకొక మైజుదూరములో ఇంకొక అలవ అగపడినది. దానిలో కూడ శత్రువులు లేరు. ఈ అలవకు రెండుమయ్యిదూరములో మరియొక అలవ యుండెను. 4 వ అలవకును గ్రామమునకు ఆర మైలు దూరములో ఎత్తయిన కొండమీద నుండెను.

రెవీయూ ప్రకటన.

లండన్ ఏప్రిల్ 14:— కెవైకు డి. కార్నా లియా కొండలలో వెళ్ళుట్టు, ప్ర్యులుల మధ్య 90, 90 తారీఖులలో యుద్ధము ఘోరముగ జరిగినది. ప్రాణములకు తెగించి పోరాడి రక్షితుల సేన అందఱునది యొక్క రెండు గంటలమీదను ముందుకు వెళ్లినది ఈ సేన జాకకకుమవద్ద నున్న మాడు గ్రామములను 2700 మంది శత్రు సైనికులను పట్టుకొనినది. శత్రువులు వెళ్ల సేనవీరికొనినవచ్చి కొజమోవద్ద ఎత్తు ప్రదేశములలోనున్న మన సేనపై పడి ఘోరముగ పోరాడి. మన సేన వారికి చాలనష్టము కలిగించి పోరాతోలిగినది. బుకోవి నాలో శని వామనాటి రాత్రి కుంభ కర్షణము గురియుచుండెను. గాధాంధకారముగ నుండెను. వాటిరాత్రి శత్రు సేన జాతెట్టి చివ్కడనున్న మన సేనపై పడి తీవ్రముగ పోరిరి. మన పదాతి సేన వారిని సన్నీలతో పొడిచి వెనుకకుకొట్టినది.

నీమెతుకు పడమర జరిగినవారు అనేకమారులు మన సేనపై పడిరి. వారిని మన సేన వెనుకకు కొట్టినది.

చేఫేరరు

లండన్ ఏప్రిల్ 14:— వేఫేరరు స్త్రీమగలొనన్న కథా సులలో గొరురు చనిపోయినట్లు తెలిసినది.

అతిపెరిగిపోయింది అక్కరాజు వరసీంహా గారు. అక్క
రాఘవరావుగార్లు వ్రాయించున్నారు.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా
భాషలో తగిన పటములతో కథలవలె వర్ణింప
గును. చందాపద్ధతి సొనస్కరమునకు (రమారమి
600 పుటలు) 6 సంవత్సరములు, చందా రు. 2-0-0.
(పోస్ట్‌జిత్ సహా) ప్రకేశ దుసుము లేదు. సంవ
త్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
మలయవారు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
చింతాదిపేట, మదరాసు అని వాయుదు.

ఆంధ్రుల దేశహితైక జీవనము.

(ఒక ఆంధ్రునిచే వ్రాయబడినది.)

కడవిసెల చివర వారమునకు, ఈ సెల మొదటి వారమునకు మధ్య... (Text continues with a description of the festival and its significance to the people of Andhra Pradesh.)

ఈ సభలవలన నేటివరకు నవకారము కలిగిన కలకత్తాకు... (Text continues discussing the impact of these events on the community and the region.)

ఈలాపము కొంత దేశములయందును, మఱికొంత పరిపాలనావిధానమునందును... (Text continues with further details about the festival and its cultural importance.)

బట్టియు దావునందు కొన్ని పల్లెలలో నిపుడు కొంత వాగిరికము వృద్ధియైనది... (Text continues describing the growth and spread of the festival across different regions.)

దేశమింతియందుండగా ఆంధ్రులచే జనసభ యొకటి స్థాపించబడినది... (Text continues with a discussion on the establishment of a public assembly and its role in the community.)

సంవత్సరమున జేసిరి గాని యీ సంవత్సరమున మొదటి నది ఆంధ్రునిదానిది... (Text continues with a historical or comparative reference to the festival.)

సంవత్సరమున జేసిరి గాని యీ సంవత్సరమున మొదటి నది ఆంధ్రునిదానిది... (Text continues with a historical or comparative reference to the festival.)

ఇక దొరతనమువారు మనకె తెట్టి న యధికారము లేవిధమున నిర్వహించబడుచున్నవో చూడుడు... (Text continues with a critique of the ruling class and their use of power.)

ఇక మునిసిపల్ సభలు, జిల్లా బోర్డుల సంగతి యెంతతక్కువ చెప్పిన అంత మంచిది... (Text continues with a discussion on local governance and public institutions.)

గోదావరి మండలసభ. గోదావరి మండల రాజకీయసభ ఈ సెల 6 వారములు ఉదయం 7 గంటలకు ఆరంభమవుతుంది... (Text continues with specific details about the Godavari District Council meeting.)

చేతికి కర్రపుచ్చుకొని, తమమీదగా మెడమట్టు తెల్లని మడత వెట్టిన వుత్తర్యంబులుకొని... (Text continues with a description of the traditional attire and customs of the festival.)

కాకివాడ రాజకీయసభ 2 కాయన బోలెడు కాకితాలు చేతులలో పుచ్చుకొని బల్లమీదపెక్కాడు... (Text continues with details about the Kakivada political meeting and the participants.)

సభకు వచ్చిన వెద్దలను మార్దామంట్ అన్ని ఆలాగా కోట్లు, పీట్టపూలు ఎవరితో మాట్లాడినా... (Text continues with a list of attendees and their contributions to the meeting.)

మదన కా మేశ్వర లేహ్యము.

ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, కలిగించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తుకు, శుక్లవస్త్రము, అతి మూత్రమును ఖండించును... (Text continues with a list of items and their effects, likely related to a traditional medicine or ritual.)

